

Braşovai Lapok

Ára 5 lei

Szerda
1932 * március 2

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

50. szám
XXXVIII. évtőlva

Ára 5 lei

ENNYI A LESZERELÉSI KONFERENCIA EDDIGI EREDMÉNYE!

Megtorpant az eddig parancsnokló francia felfogás

Genf, február 29

Van-e valami kézzelfogható, konkrét eredménye a leszerelési konferenciának? Ez a több mint négyszáz oldalra terjedő jegyzőkönyv, a lefolyt három hét munkája, itt fekszik előttünk az elhangzott beszédekkel és határozatokkal és — ami

Sir John Simon

ennél is több — 54 tervezettel és ajánlattal, amelyek az elhangzott beszédek kristályosodásának, formába öntésének felelnek meg.

Ez az ötvennégy javaslat állít meg és készít bennünket annak elmondására: miben látjuk igazi eredményét és fontosságát a leszerelési konferencia eddigi tevékenységének?

A leszerelési konferencia előkészítő bizottsága öt esztendeig dolgozott az úgynevezett konvenció-tervezeten. És itt, Genfben, rövid három hét alatt bebizonyosodott, hogy az előzetes leszerelési tervezet teljesen hiábavaló munka, amit el lehetne tépni, akár valami papírrongyot.

A lefolyt 22 nap alatt ugyanis Genfben belátták, hogy a konvenció-tervezet elégtelen, mert nem felel meg a kitűzött céljának. És ezért nem kevesebb, mint ötvennégy delegáció nyújtott be a konferencia elnökségéhez tervezeteket és ajánlatokat, amelyek egytől-egyig a francia terv módosítását, kibővítését és fokozását célozták.

A francia diplomácia esztendőök óta külön utakon járt. Emlékezzünk csak vissza a francia közvéleménynek a Hoover-tervvel, vagy a jóvátételi kérdéssel szemben elfoglalt végtelenül makacs álláspontjára, hogy beláttuk, mennyire el volt szigetelve eddig a francia külpolitika és mennyire keresztül tudta vinni a maga akaratát a többi országok érdekei ellenére.

És most három hét, öszinte és a közvélemény nyomása alatt eredményeket elérni akaró vitája, diplomáciai formában bár, de annál ékeesebben és energikusabban csak kerette, tehát nem is alappá nyilvánította a konvenció-tervezetet, vagyis magyarázta mondvá, az előzetes leszerelési tervezet papírrongyoknak talált és csak azért nem tépték össze, mert olyan nagyhatalom ragaszkodott hozzá, amelyen Franciaország.

Mégis úgy érezzük valahogy, hogy több történt annál, mint hogy egy tervezet, amin egy népszövetségi bizottság öt esztendeig rágódott, a leszerelési konferencia vitái hevében széjjelolvadt. Akármilyen diplomatikusan fogalmazta is meg a szép, világias külsejű, puritán gondolkozású Sir John Simon, angol külügyminiszter ezt a határozatot, amely szerint az általános bizottság kimondja, hogy a vitát a konvenció-tervezet szellemében folytatják, a határozat mégis Franciaország eddigi feltétlen és kímázhatatlan hegemoniájának jól megérde-

melt elhomályosodását jelenti.

Ma már ha valamilyen állam tulateszi magát a fennálló szerződéseken, vagy szerződés-tervezeteken, nem jelent lázongást Isten és a fennálló világrend ellen, mint ahogy azt Franciaország még az elmúlt nyár derekán is feltűntetni igyekezett. Még akkoriban Franciaországnak a népszövetségi föltitkárságához

intézett jegyzéke, amelyet Maginot, néhai francia hadügyminiszter irt alá, kimondta, hogy a leszerelési konferencia által elérendő eredményeket csakis és kizárólag a konvenció tervezet szellemében hajlandó elfogadni.

S ma már ötvennégy állam „lázadozott” a francia akarat ellen és egy ilyen lázadónak Sir John Simonnak javaslatára kimondták, hogy a konferencia kebeléből emberanyag, hadianyag és költségvetési bizottságokat teremtenek.

Csak látni kellett volna, amint Titulescu, szinte le sem rázva magáról az utporát, ki sem aludva a kényelmes Orient Expressz fázadalmait, leült a szép, új csarnok diplomataktól és államférfiaktól zsufolt padsorai között Ghica herceg külügyminiszter mellé és átvette tőle Románia leszerelési frontjának teljhatalmu irányítását. Szorítsunk kezét egy pil-

lanatra a derékszőgben hajladozó, complimentező török külügyminiszterrel, Levlik bey-el, aki zsebre sülyesztett kézzel, mint valami önképzőkori együttes fesztelen diákelőadója vágja minden pillanatban Tardieu szemébe, hogy tantorithatatlanul kitart „kedves barátja, Litvinoff” mellett abban a törekvésében, hogy egész radikálisan teljes és feltétlen leszerelést határozzanak el. És mondjunk hálát a többi ötvennégy delegátusnak, aki zugalódni merészelt, az északi országoknak, az Északamerikai Egyesült Államoknak és mindazon nemzeteknek, a melyek delegátusainak elszigetelt, de spontán erejű felszólalása hozzájárult ahhoz, hogy Genfben, az Ur 1932-ik esztendejében ki lehet végre mondani az igazság szikráját, anélkül, hogy ezzel lángbaborítanák a világot.

Seidner Imre.

A kínai ellentámadás kiverte a japánokat Kiangvan elővárosból

Kiangvan újbóli visszafoglalása után a japán kormány újabb fegyverszüneti tárgyalásra utasította a főhadiszállást

Ötezer polgári lakos holtteste borította az utcákat. A Szovjet minden előkészületet megtett a beavatkozásra

Sanghaj, február 29.

A szombati eredményes japán offenzíváról most érkeztek közelebbi jelentések. A japán csapatoknak ugyanis szombaton a kora reggeli órákban a Kiangvan előváros ellen indított borzalmas zárótűz és szuronyroham után sikerült a kínai védőrséget visszaszorítani. Ebben az ütközetben — a japán főhadiszállás hivatalos jelentése szerint — a japán és kínai seregek 1800 embert vesztektek összesen. A japán csapatok bevonulásakor a Kiangvani utcákat 5000 polgári lakos holtteste borította.

A japánok azonban nem sokáig örülhettek a győzelemnek. A kínaiak, éppúgy, mint eddig minden japán siker után gyorsan összeszedték magukat, s ellentámadásba átmenve, visszaszorították a japánokat.

A kínai ellenoffenzíva vasárnap kezdődött és annyira eredményes volt, hogy a japánokat teljesen kiverték a rettenetesen megviselt elővárosból. Kiangvant tehát ismételtelen visszavették a japánoktól, akik borzalmas veszteségeket szenvedhettek. Ezt bizonyítja legalább az is, hogy a japán főhadiszállás a Kiangvani harcok mérlegének megváltozása után újból fegyverszüneti ajánlatot tett a kínai főparancsnokságnak.

A fegyverszüneti tárgyalásokat maga a japán kormány rendelte el. A Sanghaji japán követ ugyanis közölte a japán főhadiszállással, hogy felsőbb utasításra meg kell kezdeni Kínával a fegyverszüneti tárgyalásokat. Japán a következő feltételekkel szeretné a fegyverszünetet megkötöni:

1. A kínai csapatok vonuljanak Sanghaj mögé vissza s hagyjanak szabadon egy 20 km. szélességű zónát. Ugynekkor a japán csapatok is visszavonulnak.
 2. A visszavonulást japán és kínai tisztokból álló bizottság ellenőrzi.
 3. A fegyverszüneti tárgyalásokon a nagyhatalmak is képviseltetik magukat, de csak megfigyelők utján.
- Az új japán fegyverszüneti ajánlatról a londoni Daily Telegraph megjegyzi, hogy abban semmiféle követelés nincsen

a Wuszung és más kínai erődtímenyek lerombolására.

A fegyverszüneti ajánlat elfogadásáról még nem érkezett megbízható jelentés. A szemben álló felek azonban teljes erővel folytatják a fegyverkezést és a készülődést a további háborúskodásra. Japánból

újabb hadihajók indultak Sanghaj felé, megrakva természetesen új csapattestekkel.

Japán különben sem titkolja, hogy Mandzsuriával messzemenő céljai vannak. — Isihara tábornok például, a mandzsuriai csapatok főparancsnoka a külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy Japán legkevesebb 10 évig tartja megszállva Mandzsuriát, mert biztosítani akarja az ott élő japán alattvalók élet és vagyonbiztonságát s különben is támogatni akarja a függetlenné vált államot.

Kína pedig egész repülőflottát rendelt az orosz hadipartól. A rendelést a szovjet teljesítette és 20 gépet már el is küldött Kantonba, ahonnan a legközelebbi

napokban már kiküldik azokat a frontra.

Nemrégiben számolt be a világsajtó arról, hogy 100 kanadai repülő, akiket leépítettek, azt az ajánlatot tette a kínai kormánynak, hogy félmillió dollár ellenében hajlandó Kína támogatására repülőflottát szervezni. Most egy jelentés arról számol be, hogy a kínai kormány a kanadai repülők ajánlatát elfogadta. — mikor Kanada fővárosában erről értesültek, egy kínai mosóintézet felajánlotta a repülőknak, hogy ingyen áll rendelkezésükre.

Charbini jelentések szerint a szovjet már minden előkészületet megtett arra, hogy a japán-kínai konfliktusba beavatkozzék. Észak-Mandzsuria határában erős csapatösszevonásokat rendelt el és a gyalogság megerősítésére nehéztüzérséget és bombavető repülőrajt küldött a határra.

A nagy fegyverzajban mindenesetre megilletődöttség kiváltásra alkalmas az a római jelentés, amely arról számol be, hogy XI. Pius pápa áldását küldötte a két távolkeleti nagyhatalomra.

Radian: Kényszerkölcson helyett bélyegilleték

Temesvár, február 29.

Radian földművelésügyi államtitkár vasárnap reggel Temesvárra érkezett, majd rövidesen kiutazott Vingára, ahol népgyűlésen ismertette a konverziós törvényjavaslatot. Beszédében azt hangsúlyozta, hogy az egész ország jóléte függ a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló törvényjavaslat megszavazásától.

A vingai népgyűlés befejezése után Radian államtitkár ismét Temesvárra utazott vissza, ahol fogadta a gabonakereskedők és a malmosok küldöttségét, a melynek tagjai megsürgették a hátrálékos gabonakiviteli prémiumok kifizetését. Radian államtitkár megígérte, hogy már a jövő héten megkezdik a hátrálékok kifizetését.

Az államtitkár ezután fogadta a B. L. temesvári munkatársát, akinek a konverziós javaslattal kapcsolatban a következőket mondotta:

— A kormány eltekintett attól, hogy a mezőgazdasági adósságok fedezetét kényszerkölcson, vagy áldozati adó, esetleg vagyondzsma útján teremtsék elő. A kérdést tehát úgy oldja meg, hogy a konvertálási ügyekben a bírósághoz intézett beadványoknál 500 lejes bélyegilletéket röjjanak le az érdeelt felek. — Ezekből a bélyegilletékekből begyűl annyi, amennyi szükséges a konvertálási probléma megoldására. Hogy a bíróságoknál a konvertálási beadványok ne okozzanak torlódást, az ilyen ügyek letárgyalására külön tanácsokat fognak szervezni a bíróságok mellé.

Goga és Averescu

Bukarest, február 29.

Goga és Averescu között előreláthatólag a hét folyamán tisztázódik a helyzet. Goga ugyanis levelet intézett Averescuhoz, akit felszólított, hogy hívja össze a párt végrehajtóbizottságát, amelyen a párt kettéválása még megakadályozható lenne. Amennyiben Averescu a végrehajtóbizottság összehívását megtagadja, úgy Goga proklamációt fog intézni a párt vidéki tagozataihoz, hogy hagyják el Averescut és álljanak melléje.

A nagyváradi háztulajdonosok a konverzió kiterjesztését kéri

Nagyvárad, február 29.

A nagyváradi háztulajdonosok tegnapi népes gyűlést tartottak, amelyen dr. Lengyel Zsigmond, a háztulajdonosok szövetségének titkára kérte a konverzióhoz a háztulajdonosokra való kiterjesztését, a jelzálogtartozások kamatainak 8 százalékra való leszállítását, az ingatlanárverések egy évre való felfüggesztését. — Ezenkívül indítványozta, hogy a háztulajdonosok is kérhessenek kényszerengedélyt és hogy tartozásaikra a kormány adjon hároméves moratóriumot. Dr. Lengyel előterjesztéseit egyhanguan elfogadták és továbbították Bukarestbe.

A polgárság fizesse a közhivatalok tartozását is?

Marosvásárhely lakossága tiltakozik a vízdíjak fel-emelése ellen

Marosvásárhely, február 29.

A székely főváros lakossága vasárnap délelőtti nagygyűlést tartott s azon tiltakozott az ellen, hogy a városi tanács felemelje a vízdíjakat. Az elkeveredett hangú gyűlés során kimutatták, hogy a város vezetősége azért emelte fel a vízdíjakat, mert különböző hatóságok sohasem fizették az elhasznált vizet és körülbelül 5 millió lejell tartoznak emiatt. Ezt a kárt akarja a város a lakossággal megfizettetni. A gyűlésen megjelent Bernády György dr. is, aki azt indítványozta, hogy a város polgársága alakítson 14 tagú bizottságot, amely ellenőrizné az intérimbizottság munkálkodását s arról havonta jelentést tenne a város polgárságának.

Ugy látszik, hogy a tiltakozó nagygyűlésnek megvolt az erkölcsi és gyakorlati eredménye, mert az intérimbizottság tagjai ma délelőtti ülést tartottak s elhatározták, hogy nem a felemelt, hanem továbbra is a régi vízdíjakat fogják felszámítani.

KELEMEN...

Irta: Fráter Lajos

Szegény fiu... bocsáss meg... én nem gondoltam meg akkor, mit teszek. És hogy így lesz...

Szegény Kelemen, ne haragudj, engem így tanítottak, hogy egy hajszálon függ az ember élete, nem gyufaszálon.

Szegény Kelemen...

Mi osztálytársai Kellemetlennek csúfoltuk, mert sohase nevetett, mindig a maga bajait hadarta: az igazságtalanságokat és különös történeteket, melyek csak vele történtek meg. Kellemetlen volt büszkesége, gögje, mellyel a mi nevetésünket fogadta. Ezért neveztük Kellemetlennek. És ezért, amikor szétszéledtünk az iskolaévek után, elkerültük, ha láttuk.

Egyszer mégis beleüldöttem. Akkor ki-panaszkodta magát: nem kap állást, otthon nem szeretik, nem bírja a társaságot.

Széles mozdulatokkal beszélt, szidta magát lustaságáért, büszkeségéért. Pedig Kelemen büszkesége már csak abban nyilvánult, ha gúnyolódó rokonaitól, ismerőseitől nem akart állást elfogadni.

— Dohányzol? — kérdeztem és elébe tartottam tárcámat, együttérzésemét akarva bizonyítani.

— Szenvedélyesen, — felelte és mohón kapott utána.

Tűzet adtam. Hangosakat szippantott, félkört irta le a cigarettával a levegőben. Szinte ünnepséget csinált a cigaret-tázásból. Majd hirtelen felém fordult.

— Mondd meg már, taníts meg rá, kérelek! hogyan kell tűzet adni? — és lesütötte a szemét.

— Hát nem tudsz gyufát gyújtani?

— Szélben nem.

Újból elővettem a gyufásdobozt, kivet-

Bankjegyhamisítás miatt ismét a rendőrség kezei között a „mindig ártatlan” Gallovich Aranka

Kolozsvár, február 29.

A kolozsvári rendőrség vasárnap éjszaka úgynevezett „nagy fogást” csinált: Széchenyi-tér 7 szám alatti lakásán le-tartóztatta a hírhedt Pop komiszárnét, Gallovich Arankát, aki egyidő óta Kolozsváron üttötte fel főhadiszállását és itt a legnagyobb titokban, közel egy év óta, száz és ezerlejes bankjegyek hamisításával foglalkozott.

Egy bizalmas feljelentés alapján vasárnap éjjel tizenkét órakor Hatieganu rendőrkezes, Pastia vizsgálóbíró és Biriescu ügyész egy csapat rendőrrel rajta-ütöttek Gallovich Arankáék lakásán. Rövid házkutatás után a fűszekrényben, lá-

dák alá rejtve, hat darab százlejes és négy darab ezerlejes klisé-t találtak, ezen-kívül már kész hamisítványokat, mintegy nyolcvan-százezer lej értékben.

Az első kihallgatások folyamán Gallovich Aranka igyekezett újból „nyereg-be kerülni”, amj azonban aligha fog neki ezuttal sikerülni. Gallovich Aranka ugy-látszik végleg leszerepelt. Vele együtt le-tartóztatták az urát, Pop volt komiszárt, valamint Schimpl Frigyes cinkográfust, aki a klisék elkészítését végezte.

A rendőrség most azt nyomozza, hogy Gallovich Aranka, aki ismét „szőnyegre” került, mennyi hamis pénzt hozott eddig forgalomba.

Tízezer erdélyi vendéglősre mondotta ki halálos ítéletét a pénzügyminisztérium

Temesvár, február 29.

A temesvári pénzügyigazgatóságra most érkezett meg a pénzügyminisztérium legújabb rendelete, amely körülbelül 10 ezer erdélyi vendéglős egzisztenciájá-ra jelent újabb végzetes csapást. Ismeretes, hogy az 1925 után kiadott italmérségi engedélyeket évente meg kellett hosz-szabbítani. A pénzügyminisztérium ren-delete most kimondja, hogy ezekre az en-gedélyekre többé nem adnak meghosz-szabbítást és érvényességük lejártá ntán valamennyit bevonják. Temes-Torontál-vármegyében összesen körülbelül 500

vendéglőst érint ez a rendelkezés igen közelről, egész Erdélyben pedig mintegy 10.000 hasonló engedélyt fognak bevonni, ha csak az érdekelteknek nem sikerül dőközben a kormányt más belátásra és megoldásra rábírní.

A rendelettel kapcsolatban a temesvári vendéglősök ipartestülete értekezletet tartott s azon azt a határozatot hozta, hogy országos akciót indít a rendelkezés visszavonására, mert nemcsak az érdekel-t 10.000 család sorsa, hanem az állam érde-kei is a rendelet visszavonását követeli meg.

Izgalmas közelharc a temesvári ügyész-ségi fogház előtt

Állítólag száziőnyi munkástömeg kísérelte meg a „Dolgozók Naptárja” miatt letartóztatott vádlottak kiszabadítását

Temesvár, február 29.

Vasárnap délből izgalmas közelharc játszódott le a temesvári ügyész-ségi fogház előtt, körülbelül 100 főnyi munkástömeg, továbbá a váratlanul riadókészülségbe helyezett fegy-őrök és a kivezényelt rendőrszaksz között.

A hivatalos jelentés szerint a munkástömeg kíséreltet tett arra, hogy a Munkásnap-tár többször ismertett ügye miatt vizsgálati fog-

ságba helyezett munkásokat kiszabadítsa. A déli órákban, amikor a foglyok hozzátartozói-nak és ismerőseinek látogatási engedélyt szok-tak kiállítani, Sellariu fogházigazgatótól Szi-min Teréz és Golumbán Marcella munkások is engedélyt kértek a Munkásnap-tár miatt le-tartóztatott munkások meglátogatására. Sellariu igazgató kiadta a kért engedélyt, ké-sőbb pedig összesen 15 munkásnak adott ki

még engedélyt a foglyokkal való beszélgetés-re. A foglyokat ilyenkor a kapubejárat köz-e lében levő vasrácsokhoz viszik. Ebben az eset-ben is ez történt. Beszélgetés közben

a két munkás hirtelen nagy lármát csi-nált,

amitől a fogházőrök pillanatnyilag zavarba jöttek. Ezt a zavart az utcán tartózkodó mun-kások, körülbelül száz-an, felhasználták és hi-telen benyomultak a kapualjba. Valaki, — mondja tovább a hivatalos jelentés, — hirtelen felnyitotta a foglyokat elkülönítő vasrá-csot, mire a vizsgálati fogságban levő mun-kások a tömeg közé keveredtek. Sellariu fog-házigazgató azonban azonnal riadó jelt adott az őrségnek és a rendőrséget is értesítette. A fogházőrök és a rövidesen megérkező rend-őrök aztán hamarosan rendet teremtettek és a tömeget szétszalták. Szimin Teréz és Go-lumbán Marcellát a helyszínén őrizetbe vet-ték.

A hivatalos jelentéssel szemben a munkások és a soraikban megjelent Bürger Ernő dr., te-mesvári ügyvéd a következőkben mondották el az ügyész-ségi fogház „ostromának” történe-tét:

Szó sem volt arról, hogy a munkásoknak szándékában lett volna a vizsgálati foglyok kiszabadítása. Az történt mindössze, hogy vasrács elé, ahol néhány ember számára van hely, a fogház igazgatósága 60 munkásnak adott ki látogatási engedélyt. A szűk helyer tolongó munkások hátulós soraiban levők elő-re akartak nyomulni és a rácsok szorították a legszöke. A fogházőrök látva a tumultust öklökkel és puskatussal igyekeztek rendet te-remteni,

amivel még nagyobb zavart okoztak. A fog-lyok maguk is a lezárt rácsok léptek és azt rázni kezdték, közben kétségbeesetten kiabálva. A fogházigazgató rendelkezésére elő-szregló fogházőrök és a rendőri karhatalom em-berei azonban rövidesen kiszorították a töme-get a kapualjból. Közben a rendőrök bika-csökökkel verték a munkásokat.

Bürger Ernő dr. azonnal felkereste Sellariu fogházigazgatót és Gussi rendőrkezeszt és előttük erőlyesen tiltakozott az újabb erőszakossággal ellen, amelyet tulajdonképpen nem is a foglyok látogatására összegyűlt munkások idéztek elő. Gussi rendőrkezeszt megígérte, hogy szigorú vizsgálatot indít és a bűnösöket érdemük szerint megbünteti.

A nagy izgalmat okozó incidens után a fog-ház igazgatósága újból megengedte, hogy a Munkásnap-tár vádlottjait meglátogassák. Ek-kor azonban kisebb csoportokban engedték be a látogatókat, hogy tömegükkel ismét ne okoz-zanak zavart.

170 kiló hasist foglaltak le egy angol hajón

Bukarest, február 29.

Konstancából érkező jelentések szerint az ottani kikötőben horgonyzó Minha ne-vű angol hajón 170 kg. hasist találtak, amelynek értéke husz millió lej. A hajó kapitányát, egy Amery Horváth nevű, magyar származású embert, őrizetben tartják.

bál és ütöget. Hiába. Azt hiszem szét-megy a fejem, szétpattan! úgy fáj, ami-kor felébredek. És ez nagyon gyakran van.

— Végigolvastam filozófiai munkákat orvosi könyveket, Kant és Nietzsche a kis-ujjamban van, Marxon régen tul vagyok tudom, mi a hypaesthesia, pyromania, tu-dom mi az Untergang des Abendlandes az evolúcióelmélet, spiritizmus. És ez egy kiséssé megnyugtató. Mert, ha mi elégünk — mert ugy-e a test anyaga folytonosan ég, elhasználódik — mégis a szellem to-vább él. Ha erre gondolok, megnyugszom és meg merném gyújtani a gyufát. Nem is fájdulna bele a fejem. De idegen je-lenlétében nem tudok gondolkozni, idege-leszek és már látom, hogy gunyosan néz-nek rám ...

Kelement ezután csak messziről lát-tam, amint fáradt testét tolt a két lábán. A szája mozgott és kezével többször le-gyintett. Másik kezében cigarettát volt még szűz cigarettá. Egyszer egy fiatal ember tüzzel kínálta. Ránézett. Valam vad irigység lángolt fel szemében és a levegőbe kapta az öklét. Odaugrottam. Lefogtam.

— Csenedesedj... Rámámult. Elfutott. Tán nem is is-meri meg.

Később hallottam, hogy van valami ké-sztménye, mely magától füstöl és füstjé hasonlító a dohány füstjéhez. Meg egy ke-nőcsőt csinál, amely láthatatlanná teszi.

Valóban évekig nem láttam Kele-ment. Már nem is hallottam róla.

... És most olvasom, hogy gyufaolda-tot ivott.

Szegény Kelemen... A gyufa megmér-gette életét.

Szegény Kelemen... nem tudtál tola-kodni és nem volt erőd meggyújtani éle-ted gyufáját.

... Bocsáss meg, Kelemen... mi is csak játsunk a tüzzel...

MARCUS 2

Ujabb kinos affér Jorga és a bukaresti egyetemi tanárok között

Bazilescu professzor, Jorga kegyence, lelakatoltatta a rektorátus ajtaját, hogy ne tarthasson gyűlést az egyetemi szenátus

A professzori kar új főrektort akar választani Jorga helyett

Bukarest, február 29.

A Jorga és a bukaresti egyetemi tanári kar között régóta húzódó konfliktus tegnap példátlan fordulatot vett. Ismeretes, hogy körülbelül egy hónappal ezelőtt az egyetemi szenátus, Coculescu professzorral az élén, háromtagú delegációt küldött Jorgához, mint közoktatásiügyi miniszterhez, hogy panaszt emeljen Bazilescu professzor ellen, aki, szerintük, önkényesen bitorolja a prorektori méltóságot, Jorga akkor az erősebben fellépő Coculescut kiutasította szobájából, mire az egész küldöttség, sértődötten, eltávozott.

Az egyetemi szenátus, mint autonóm testület, nem sokára ezután eltávolította Bazilescut a prorektori tisztségből, helyére Coculescut nevezte ki, amit Jorga, mint közoktatásiügyi miniszter, kénytelen volt tudomásul venni és megerősíteni. Ez körülbelül két héttel ezelőtt történt.

A napokban azután Bazilescu, mind-

ezen ellenére, értesítést kapott a közoktatásiügyi minisztériumból, hogy visszahelyezik prorektori állásába. Ebből természetesen újabb konfliktus keletkezett, a mit az egyetemi szenátus egy tegnapi összehívott gyűlésen óhajtott tisztázni. Ezen a gyűlésen az egyetemi szenátus el akarta határozni, hogy Jorga helyett, aki főrektori legmagasabb minőségben, miniszterelnöki és közoktatásiügyi miniszteri állása ellenére is, még mindig az egyetem élén áll, új főrektort választ, mert csak így vélik kiküszöbölhetőnek az egyetem és a minisztérium között napirenden levő összefüggéseket.

A szenátus tagjait képező egyetemi tanárok vasárnap meg is jelentek az egyetemen, legnagyobb meglepetésükre azonban a rektorátus ajtaját láncokkal és lakatokkal lezárva találták. Természetesen rövidesen megállapították, hogy a rektorátust Jorga kegyence, Bazilescu, záratta le. A felháborodott egyetemi tanárok erre egy másik helyiségbe akartak átvonul-

ni, vezetőjük Coculescu, azonban közölte, hogy ennek sok értelme nincs, miután Bazilescu még szombatn magához vette a rektorátus pecsétjét, az urnákat és a szavazó-cédulákat. Az eset annál érthetlenebb és súlyosabb, mert hiszen — a mint említettük — Jorga elismerte és megerősítette állásában Coculescut, mint prorektort, akinek ilyenformán joga volt a szenátust gyűlésre összehívni.

Magától értetődik, hogy mindemögött a hiúságában sértett Jorga áll, akinek miniszterelnöksége és minisztersége első napján le kellett volna mondania az egyetemen viselt főrektori méltóságáról. Ehelyett Jorga a saját javára megváltoztatta az egyetemi törvényeket, három évről öt évre hosszabbítván meg a rektori mandátumot, dupla fizetéssel, holott eddig mint főrektornak csak háromszor lej extra-fizetése volt.

Az egyetemi szenátus tiltakozó táviratot intézett a királynak.

Végül, hogy:

„Felhívom a kézdívsárhelyi kulturális társaságok, hogy műsoraikba az idegen darabok helyett (in locul bucărilor străine) román szerzők műveit, irodalmi dolgait és táncait is vegyék fel”.

Mindenekelőtt leszögezem, hogy az interimárbizottságnak nem tartozik jogkörbe semmi efféle rendelkezés, sőt még kérelem se. A hatóságok jogköre törvényekben van szabályozva s azok keretein túllépni nem szabad.

Annnyival, amivel a fenti visszaélést elkövetették, azt is elrendelhetnék, hogy a román nemzeti karaktert, illetve az állam nemzeti karakterének (caracterul național al statului) jobb kidomborítása okából csak román kereskedőktől, iparosoktól vásároljon a „străin” magyar és székely, csak román ügyvéd és orvos segélyét vegye igénybe és adókivetéskor is örömeiben román táncokat táncoljon.

Valótlán beállítás, hogy ne lett volna elég alkalommal a teljes nyílvánosság számára rendezett előadásokon román jellegű előadás is.

A vallások összejöveteleken (Szent Antal Egyetel, Református Nőszövetség, Katolikus Otthon) a maga kulturális életét nemcsak Románia alkotmányának 5. paragrafusa alapján biztosított ama joga folytán éli, hogy:

„a románok etnikai származása, nyelve, vagy vallásra való különbség nélkül... a tanszabadságnak, egyesülési szabadságnak és jogoknak örömeiben (se bucură)”.

hanem azon alapon is, mert ez egyetemes emberi joguk és senki nem kényszeríthet rájuk más kultúrát, mint ami nekik tetszik és amit meg is értenek.

Városunk egyesületeinek faji jellege legalább 90 százalékban magyar-székely. Egyesületeink e kultúrát művelik. Éspedig annál inkább, mert iskoláinkban nincs mód és lehetőség annak művelésére. Ez a kultúra pedig ép úgy nem lehet idegen (străin) önknek, amint nem idegen itt senki közülünk és nem idegen az önk román kultúrája sem.

Ha önk nem hivatalos tőgában, hanem mint kultúregyede, magánaton és nem rendeltetésül kéri az egyesületek vezetőit és csak jelzik, hogy készséggel működnek közre kulturális összejöveteleinken román szerzők alkotásaival, a legnagyobb örömmel és szívesen látjuk azt. Sőt, mi is hajlandók vagyunk az önk „ASTRA” egyesületének kulturális előadásain magyar irodalmi és művészeti alkotásokat önkkel megismertetni. E két egymás mellett élő nép: a román és a magyar, kell, hogy ismerje egymás kultúráját, művészetét, irodalmát és azok szépségeit. Különösen akkor, midőn más faji-tulajdonságok mindennapi hátrányos megnyilvánulásait néha botrányszerűleg érezzük meg és éljük át.

De önknek, mint interimárbizottságnak, csak annyit a fent hivatkozott rendeletükre, hogy: „ki-ki maradjon a saját kaptafájánál”.

Ujabb merénylet a marseille-toulousi expresszvonat ellen

Marseille, február 29.

A marseille-toulousi expresszvonat ellen az elmúlt éjjel újra merényletet követtek el. Ismeretlen tettesek egész halom vastraverzet raktak a vágányokra, hogy a vonatot kisiklassák. Csak a mozdonyvezető lélekjelenlétének köszönhető, hogy a vonatot sikerült idejében megállítani és így a katasztrófát megakadályozni.

A görbe-ut a legrövidebb ut

A sziguranca vattat a bíróság helyett

Arad, február 29.

Az aradi fogházzal, mint annak idején megírtuk, kellemetlen leleplezést kövölt Balla Károly, a B. L. aradi tudósítója. A fogház igazgatója e közlemény miatt felbérlet emberrel inzultáltatta az újságíró, aki a brutális támadás miatt az illetékes fórumon feljelentést tett. Nem így a fogházigazgató az öt súlyosan terhelő leleplezés miatt. Ahelyett, hogy ő is a fogházi állapotokról irt szenzációs közlések miatt a bíróságnál keresett volna elégtételt, Ballát a sziguranca elé idéztette.

Az aradi sziguranca főnöke ma beidézte Balla Károlyt és vallatni akarta a fogházzal irt tudósításának előzményeiről és körülményeiről. Balla Károly megtagadta a vallomást, kijelentve, hogy a sziguranca nem illetékes az ügy elbírálására és nem gyakorolhatja azt a jogot, mely a törvényszék hatáskörébe tartozik.

Gajda újabb hazá-árlási pöre

Prága, február 29.

A Stráz Rise nyomán azt írja a nemzeti demokrata Náród, hogy Gajda ellen újabb hazáárlási pör készül. Pankrácon a vizsgálóbírák osztályán már befejezték a kihallgatásokat. Három nagy szekrényben vannak elhelyezve a monstreper iratai és jegyzőkönyvei. Nemcsak Gajda ellen indítanak pört, hanem volt munkatársai ellen is.

Hoover újabb akciója a kisemberek aranygyűjtése ellen

Newyork, február hó 29.

Hoover és a Federal Reserve Board hosszú ideig tartó konferenciája után Mills pénzügyminiszter közölte, hogy a régóta tervezett rövidlejáratú kincstári kötvényeket, az úgynevezett Baby-kötvényeket ötven, száz és ötszáz dolláros névértékben március 7-én a piacra vetik és mindenki vásárolhatja azokat. A kötvények másféltől három százalékig terjedő kamatot hoznak.

A Knox ezredes által ajánlott kötvények kibocsátása lépést jelent a lakosság aranyakkumulálásának megállítására. A kistőkések elvesztették bizalmukat a bankokban s a kormány a piacra bocsátott kis értékű kötvényekkel helyre akarja állítani a megingott bizalmat. A Wall-street bankjai nincsenek teljesen meggyőződve a baby-kötvények praktikus értékéről, mert véleményük szerint első-sorban azok fogják jegyezni őket, akiknek pénzük amugyis bankokban van, azaz betéteiket kiveszik és megveszik a rendesnél nagyobb kamatot hozó és jobban biztosított államkötvényeket. Az ott-hon őrzött kamatnélküli pénzt a bizalmatlan lakosság aligha fordítja ezeknek az új kötvényeknek megvásárlására.

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szellemes párbeszédeteket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egyszerű és humoros rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen

Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassó, Napu-utca 56-58, az udvarban.

Brutális játékokot üznek a biharkeresztesi vámosok

Meztelenre vetkőztetik a huszti rabbit, majd öngyújtót csempésztek a zsebébe, hogy legalább ezer lejt kizsárolhassanak tőle

Nagyvárad, február 29.

Botrányos jelenet játszódott le a napokban a biharkeresztesi határállomáson. Lövi Samu huszti zsidó rabbi Magyarországon keresztül Romániába, közelebb Nagyváradra érkezett itteni rokonai látogatására. A biharkeresztesi vámkiengedétség néhány tagjának — akinek botrányos viselkedése, már eddig is bejártak az erdélyi sajtót, — úgy látszik farsangi tréfára kerekedett a kedve. Becipelte az éltés öregurat az irodába s ott meztelenre vetkőztetve megmoztozt.

A szigorú motozást azzal indokolták a megrémült papnak, hogy gyanusan kövérenek látszik és a terjedelmes pocak alatt — ök gyakorlatból tudják — rendszerint néhány kiló csempészett selyem szokott meglapulni.

Mi sem természetesebb, hogy a motozás eredménytelen volt. Ez úgy látszik felidühítette a mellékkeresetre váró vámosokat s miközben az öltöző pap cipőjével

bíbelődött, télikabaja zsebébe dugtak egy öngyújtót. Amikor Lövi már teljesen felöltözött, az egyik vámos ismét hozzálépett és megkérdezte: nincs-e öngyújtója? A rabbi nemmel felelt, hiszen ő nem is dohányos ember, mit keresne tehát nála öngyújtó?

Erre az egyik vámos nevetve nyult a télikabát zsebébe és az agyonkínzott ember elé tartott egy öngyújtót. A rabbi hiába bizonygatta, hogy az öngyújtót sohasem látta, nem használt semmit. A vámosok azonnal jegyzőkönyvet készítettek az „esetről” és a rabbit ezer lejre büntették és a büntetést azonnal be is hajtották.

A biharkeresztesi vámnál járatos egyének szerint a vámosok e botrányos és aljas „leleplezése” szinte napirenden vannak. Az áttutazókat állandóan molesztálják és hacsak lehet, megzsarolják őket. A vámos urak „leleplezéseit” az illetékes hatóságok figyelmébe ajánljuk.

Valériu Bidu fején találta a szöveget

Kézdívsárhely interimárja elrendelte a román-magyar kulturközeledést

A szatócs-politika „bravurstiklife”

Kézdívsárhely, február 29

A kézdívsárhelyi interimár-bizottságnak igen eredeti és figyelemreméltó ötlete támadt. Fájlni kezdte, hogy a magyar és a román kultúra nem vegyülnek eléggé össze a város kulturális életében. Ennek a fájdalomnak hangot adtak a tanácsulésen is s aztán — amolyan kisvárosi szatócs-politikával — elhatározták, hogy segítenek ezen a főbenjáró bajon. Hogy hogyan segítenek? Hát egyszerűen rendeleti uton. Az ám, kiadták a városok „autonom” kormányzása történelmének leghumorosabb rendeletét.

Magának a rendeletnek az ismertetését, valamint az arra adandó méltó választ rábizuk az alábbi nyílt levélre, a melyet ebből az alkalomból Molnár Dénes dr. kézdívsárhelyi ügyvéd küldött be hozzánk.

Nyílt levél

Dr. Valériu Bidu interimár-bizottsági elnök urhoz és Kézdívsárhely interimár-bizottsági tagjaihoz.

KACKEK SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI GAGEL KENYÉR

TETTESEK, LEHET ÖNKÉNT JELENTKEZNI!

Kudarcot kudarcra halmoznak a kolozsvári rendőrség tehetségtelen Sherlock Holmesei

Az utolsó félév nagyobb bünesetei mindegyikében eredménytelenül aludt el a nyomozás, mert mindenki a saját szakállára dolgozik

Kolozsvár, február 29.

Kolozsváron ma minden polgár egyöntetűen aggodalommal állapítja meg, hogy a rendőrség, mint az élet- és vagyonbiztonság őre, csődöt mondott.

A török cukorkaárús halála

Érdemes sorra venni a lefolyt félsztendő nevezetesebb büneseteit, amelyek egyikére sem tudott fényt deríteni a rendőrség.

Az ősszel a Szénatér melletti Szamospart kikövezett részében holtan találták meg a kolozsvári török cukorkaárúsok vezetőjét. A gyilkosok estefelé, hazamenés közben támadhatták meg, baltával, vagy más tompa eszközzel leütötték. Az inge alatt hordott pénzét elvették, a hullát a 30-35 méternyi távolságra fekvő Szamosba dobták. A rendőrség megindította a nyomozást.

A külvárosi nyomortanyákról összeszedtek valami ötven embert és beutalták a dologházba. Egyéb eredmény mai napig sincs. Még gyanúsítottja sem volt a gyilkosságnak, holott minden jel arra mutatott, hogy a tettes csakis az áldozat környezetéből való valaki lehet.

mert idegen nem tudhatta, hogy a cukorkaárús hol tartja a pénzét.

Olyan titokzatos az eset, hogy a fővárosi rendőrségnek sem tudnák megoldani a rejtélyt, — mondották végül a kolozsvári főkapitányságon és az egész ügy ad acta került.

Dulpeanu átsétál a határon

A kéjgyilkosság vádja alatt álló beszercei homoszexuális táncmester talán ma is szabadon sétálna, ha nincs olyan jó vélemény a kolozsvári rendőrségről és nem szokik meg.

A kolozsvári rendőrség délután két órakor értesült Apahidáról, hogy a diák holttestét kifogták a Szamosból. Délután 4 órakor a gyanu már Vulpeanu tereledőtt, akiről tudták, hogy Kolozsváron kell legyen. Ennek ellenére

az Apahidára kiszállt rendőri bizottság nem értesítette le Kolozsvárt, hogy kerítsék kézre, vagy akadályozzák meg Vulpeanut a biztosra vehető szökésben.

A bizottság este 7 óra után megtudta, hogy egy közrendőr, aki falujabelije, egy órával előbb beszállt Vulpeanuval a kolozsvári pályaudvaron és a táncmestert azt mondta neki, hogy Bukarestbe utazik.

A rendőrség készpénznek vette azt, a mit Vulpeanu a közrendőrnek mondott és az első vonattal két detektívet szlasztottak le Bukarestbe, de ugyanakkor észébe sem jutott, hogy leértesítse már csak elemi óvatossági rendszabályként is a határállomásokat. Később a távirátára kenték ennek a súlyos mulasztásnak az ódiumát.

pedig az igazság az, hogy mialatt a kolozsvári rendőrség két detektívje a vonaton Bukarest felé dőcögött, Vulpeanu kényelmesen, a vámtisztviselőkkel barátságosan elbeszélgetve, sétált át a határon.

Mi történt a Veréb-utcában?

A híres, sőt hirhetté vált Veréb-utcai rablógyilkosság rejtélye, úgy látszik, soha sem fog megoldódni, miután a 12 éves Rozsnyai Péter, az áldozat, meghalt a kórházban, anélkül, hogy egy percre is visszanyerte volna eszméletét.

Itt az történt, hogy a rendőri bizottság körülbelül 10-15 perccel a bűntény felfedezése után már ott volt a helyszínen.

Az utcára néző 22 ablakból senki nem

vett észre semmi gyanusát. Egyetlen tanu akadt csupán, aki állítólag látott három gyanus alakot a 13-as számú ház felől eltávozni.

A rendőrségi bizottságnak elég volt ennek az egy tanúnak a bementése, aki maga is éppen eléggé gyanus külsejű ember volt, hogy az egész rendőrséget szétfuttassák a szélrózsa minden irányába a három gyanus egyén felkutatására. De a ház padlását nem kutatták át a bizottság, holott a legnagyobb nyűbb az, hogy a szemmel láthatóan megzavart támadó akkor még ott bujkált,

vagy bujkálhatott volna. Arra, hogy a táma

Miért éppen szerelmi zsarolás?

Komikumba fulladt a Füzfa-utca 12 számú házban Czegezán Ferencné ellen történt támadás bünyűi nyomozása. A csinos fiatalasszonyt a városból hazatérő férje összekötözve és betömött szájával találta. Czegezánné elmondotta, hogy egy ismeretlen ember azzal állított be hozzá, hogy számlát hozott a villamosműtől. — Megadta a személyleírását is.

A rendőrség emberei kimentek a villamstelepre és jelentkezésre hívták fel kelszer az összes inkasszósokat, hogy ki járt a Füzfa-utcában. Nem jelentkezett senki.

A személyleírás alapján a kiküldött rendőrtiszt felszólította Kasza Gergely pénzbeszedőt és még egy társát, hogy kövessék a rendőrségre. Utközben Kasza azt mondotta a rendőrtisztnek, hogy a másikat küldje vissza, mert ő járt villany-számlával a Füzfa-utcában.

Megállapítást nyert, hogy Kasza Gergelynek nem volt megbízása arra, hogy számlát vigyen Czegezánékhoz. Azt, hogy

Tettesek, tessék önként jelentkezni!

Következett azután az Ipar-utcai rablótámadás Zágoni Szabó Mihályné ellen, amely pontos másolata volt a Füzfa-utcai esetnek. Az első napokban a rendőrség tevékenysége abban merült ki, hogy az utcán elfogott mindenkit, akinek az arca gyanusnak tetszett. Valami két tucajt embert szembesítettek így Szabónéval, persze minden eredmény nélkül.

Ez az ügy is, az irattárba került.

Vagy egy héttel a Ipar-utcai támadás után két ismeretlen ember állított be az egyik Fecske-utcai péküzletbe, azzal, hogy az egyik kolozsvári napilaptól hoztak előfizetési nyugtát.

Az egyik elállotta a kijáratot, míg a társa körülmézett a helyiségben. Az asszony rosszat sejtve, segítségért kiáltott,

Szarka Gizi elvágott nyaka

És most itt van a legfrissebb szenzáció, a Délamerikát járt utcalány esete, akit átvágott torokkal találtak meg örök-ké lezárt redőnyű lakásán. A gyilkosságot 10 órai késéssel Todorutz Vasile sarki virslisárus jelentette a rendőrségnek, mire rögtön ott is tartották. Az még észébe sem jutott a rendőrségnek, hogy más irányban is nyomozzon. Ehelyett ráfeküdt a keze közé tévedt első emberre és mindenáron benne kereste a gyilkost.

Arra, hogy a rendőrség ebben az esetben is milyen felületesen, milyen kapcsolódó tájékozatlansággal kezdte meg a munkáját, mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy

a helyszíni kiszálláskor sem a hullát, sem Szarka Gizi lakását nem fényképezték le, holott ez elemi kötelessége minden nyomozónak,

Csak a harmadik napon jutott észébe valakinek, hogy mégis illene lefotografálni a gyilkosság színhelyét, de Szarka Gizi elnyújt teste ekkor már a bonctani intézetnél a tudományt szolgálta.

Hogy a rendőrség miért pont Todorutz Vasile-t vette gyanuba, annál érthetelenebb, mert Todorutz valamikor maga

lók többen lettek volna, semmi jel, semmi indok nem mutatott. A padlást csak délután, a második kiszálláskor kutatták át.

De még

a ház környékének tüzetes átkutatását is elmulasztotta a rendőrség, amely mindenáron a távoleső korcsmákban akarta megtalálni a tetteseket.

Ebben a buzgalomban még azt sem igyekezett megállapítani, hogy a tettes milyen uton hatolt be a házba és merre távozott. Akkor reggel éppen friss hó esett és — lábnymok mégsem voltak sehol!

A nyomozás teljesen elaludt.

akkor mit keresett mégis a Füzfa-utcában, a pénzbeszedő nem tudta megmagyarázni.

A rendőrség erre úgy oldotta meg a rejtélyt, hogy Kasza Gergely szerelmet akart volna zsarolni. Kasza tiltakozik ma is az ellen, hogy ő ütötte volna le Czegezánét, vagy hogy szerelmet akart volna zsarolni tőle, vagy éppenséggel, hogy viszonya lett volna az asszonnyal, amint azt a rendőrség állhatatosan állítja. Tiltakozik a szerelmi zsarolás feltevése ellen Czegezáné és a férje is, akik fenntartják azt a meggyőződésüket, hogy igeis rablótámadás volt, a mi történt.

Czegezáné a szembesítéskor nem is volt egészen biztos abban, hogy valóban Kasza Gergely volt-e a támadója. Mindezek ellenére a rendőrség kimondotta a szentenciát, hogy Kasza Gergely szerelmet akart zsarolni Czegezánétól — és a támadót, aki bizony elég gyanus volt, szabdlábra helyezte.

mire a férj meg is jelent, lefogta a két gyanus idegent és értesítette a rendőrséget az esetről.

A rendőrségen csakhamar megállapították, hogy a két embernek semmi köze az említett napilaphoz. Erre behívták a központba Zágoni Szabó Mihálynét, az Ipar-utcai támadás szenvedő hőseit és

miel az asszony nem ismerte fel bennük a támadóit, a rendőrség elengedte a két gyanus munkanélkülit, anélkül, hogy legalább is igyekezett volna valami közelebbit megtudni róluk.

Bizonyára részegek voltak, amikor a péküzletbe beállítottak, — magyarázták a jámbor kolozsvári Sherlock Holmesek és befordultak a fal felé, aludtak nyugodtan tovább.

is detektív volt a kolozsvári rendőrségen.

azonkívül a sarki virslibódé jól jövedelmezett, egyáltalán nem volt valószínű tehát egy pillanatig sem, hogy ő gyilkolta volna meg a szerencsétlen leányt azért a 200 lejért, amennyi a rendőrség megállapítása szerint Szarka Gizinél utoljára volt.

Todorutzot háromnapos fogvatartás után szabdlábra kellett helyezni és így a nyomozás ebben az ügyben is holtpontra jutott.

Mindezek után joggal ötlük fel mindenki b a kérdés, hogy mi az oka a kolozsvári rendőrség munkájában tapasztalt feltűnő eredménytelenségnek? Hatieganu rendőrkvesztor azzal kelt védelmére a személyes vezetése alatt álló rendőrségnek, hogy

hónapokig nem kapnak fizetést az emberek és ezért nem is tudnak megfelelő en dolgozni.

Lehet. Ez megérthető ok, de nem fogadható el, mert Kolozsvár 100 ezer lakosa mégis nyugodtan akarja lehajtani esténkint a fejét.

Van azonban más magyarázata is az

egymásra halmozódó kudarcoknak. Egyrészt a rendőrség kiképzése a lehető legsilányabb. A nyomozás külön tudomány, amely rendkívül sok ismeretet, speciális szaktudást és óramű pontosságu összedolgozást igényel. A valóságban pedig

a rendőrség minden embere külön számlára dolgozik, maga akar érdemeket szerezni, önálló utakon jár és ha valami nyomra akad, azt egyenesen eltitkolja a kollégák, sőt a bünyűgyi osztály vezetője elől is.

Minden kis kezdő titkosrendőr Sherlock Holmesnek képzei magát és így jutott el a kolozsvári rendőrség odáig, hogy képtelen akár a legegyszerűbb bünesetet is felderíteni.

Bányai Ernő

Kormánygyőzelem a bolgár választásokon

Szofia, február 29

Tegnap folytak le Bulgáriában a részleges választások. A kormány a legtöbb kerületben győzött, úgy, hogy mandátumainak száma már is ötten szaporodott.

Megkezdődnek az adóketetések

Bukarest, február 29.

A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött szét, melyben utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy a szabadfoglalkozásuak adójának kivetését március 5-én kezdjék meg a bizottságok. Az ipari és kereskedelmi nagyvállalatok adójának kivetését az adóbizottságok március 20-án fogják megkezdeni.

Zárva maradnak a spanyol jezsuita kolostorok

Véres összetűzés egy községben

Madrid, február 29.

A legfőbb spanyol törvényszék elutasította a jezsuiták felebezését, amelyet rendük feloszlátása és vagyonuk elkobzása ellen beadtak. A renhez tartozó kolostorok továbbra is zárva maradnak.

Az Avilla-tartománybeli Goda községben véres összeűtközésre került sor a sztrájkoló földmunkások és dolgozni akaró társaik között. A verekedés tüzharcá fajult, amelynek során egy ember meghalt, ötven súlyosan, tizenheten könnyebben megsebesültek.

— AZ EZER SZÉKELY LEÁNY NAPJÁT AZ IDÉN IS MEGRENDEZIK. Tudósítónk jelenti: A Csiksomlyón tavaly oly impozánsan megrendezett ezer székelv lány napját ebben az évben újból megtartják. Május 29-én lesz Csiksomlyón az ünnepe, amelyen a székelv leányok nagy serege régi szöttek viseletben vonul föl és mutatja be a székelv népmulatságokat.

FÁJDALMAK
KÖSZVÉNY,
REUMA

AKNÉ, HERPESZ
EGZEMA, GÖRCSER,
TÁLYOG, FLÉBIT.

Asszonyok akiket vérük kinez

A fájdalom az artritikus tulajdonsága. Akut fájdalmak, idegfájdalom, a köszvény kínjai és a reuma gyötrelmei, a testi és lelki fájdalom, amelyet előidéz a borbaj, a göröcsér borzalmak, valamint a flébit és tályog által okozott szenvedések, a nők havibajos fájdalmai, valóságos pokollá teszik az életet. De az artritizmus végre legyőztük a RICHELET VERTISZTITÓ, a vér felírított módszere által, amelyet a világ legválogatottabb orvosi tekintélyei irnak elő a betegek részére.

A RICHELET VERTISZTITÓ legyőzi a legakutabb fájdalmakat. Beheggeszti a sebeket, eltünteti még a nyomát a bőrbetegségnek s megszababítja a szervezetet a legveszedelmesebb fertőző elemektől, melyek megmérgezik.

Minden füveghez ismerető könyvecské mellékelünk Kapha'ó gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratolres L. RICHELET din Sedan, 6. Ru: Belfort, Bayonn (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN, Bukarest, 4. Sírada Piar Moş.

KERESKEDŐK KÖNYVELESET MÉRLEGEIT ÉS
BÁRMELY HASONLÓ MUNKA ELVEGZETET VÁLALJA
G. MIGOL AUTORIZÁLT
KÖNYVELE
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

Hírek

Felhívás

Az önhibájukon kívül munkanélkülivé és keresetnélkülivé lett testvéreink megsegítése erkölcsi kötelességünk. Bár nekünk is kevés jutott, ebből a kevésből is juttatnunk kell azoknak, akikről a végzet mindent elvett. Felkérjük ezért Brassó város és Brassó megye magyar népét, siessen nyomorgó testvéreink segítségére. A pénzbeli, vagy nem romlandó természetbeni adományokat szíveskedjenek a lehető legsürgősebben Szabó Béni képviselő úrhoz, pártunk alelnökéhez juttatni (Brassó, Károly király-utca 28 sz.) ahol azokat nyugtazzuk.

Munka- és keresetnélküli álló testvéreinket felkérjük, hogy szíveskedjenek összeírás végett a saját egyházaik hivatalánál haladéktalanul jelentkezni. A március 14-ike utáni jelentkezések nem lesznek figyelembe vehetők, mert a rendelkezésünkre álló szerény segítyt husvét előtt kívánjuk kiosztani és így nem fog a szükséges munkálatok elvégzésére elegendő idő rendelkezésünkre állni.

Testvéri üdvözléssel:

Az Országos Magyar Párt Brassói Tagozata:

Szele Béla dr. Debreczy Béla dr.
elnök. főtitkár.

— **RAZZIAZIK A PÓSTA.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Jonescu marosvásárhelyi póstafőnök, Tamás póstatitkár és Schitea rendőrkormányzó az egyik vidékről érkező autóbusszal razziaát tartottak. Megállapították, hogy az autóbussz egy 50 kg. súlyú ládát szállított, amelyben gyógyszerek voltak az egyik marosvásárhelyi gyógyszerész számára. Megmotozták a taxatőrt is, akinek zsebeiben néhány megcímzett levelet találtak. A póstafőnök rendelkezése a csomagra és levelekre kirótták a szokásos portóbírságot és csak azután engedték, hogy a címzettnek kikézbessék a küldeményeket. Az autóbussz vállalkozója ellen póstakihágás miatt eljárás indult.

— **ALJECHIN LEGUJABB FÉNYES TELJESÍTMÉNYE.** Párisból jelentik: Aljechin, a világhírű sakkmester, mint Párisból jelentik, 60 ellenféllel szemben szimultánpartit játszott Párisban. Aljechin 37 ellenfelét megverte, 6 játszmát elvesztett, a többiben pedig döntetlenségre végződött a játék.

— **HATODIK GIMNAZISTA ÉS TIZEN-NEGYÉVES HUGA A LETARTÓZTATOTT KOLOZSVÁRI KOMUNISTÁK KÖZÖTT.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári szigurancahoz beérkezett jelentések szerint az utóbbi időben az ifjúmunkás kommunista mozgalom ismét rendkívül aktív lett. Gyakran jelennek meg különböző falragaszok és röpiratok és állítólag a környéken is folyik a falusi lakosság beszervezése. A sziguranca tegnap ezzel kapcsolatban több letartóztatást fogantatott: egy helyi, mint a kerületi vezetők között. Elfogtak egy Jakab József nevű gimnazistát, aki a Baritium-lyceum hatodik osztályába jár és iskolatársai között kommunista sejtet alakított, valamint ennek hugát, a tizenégy éves Jakab Margitot, aki szintén meggyőződéses kommunista és állítólag részt vett a mozgalom munkájában. A letartóztatottak között van Almasan Aurél, a kerületi csoport vezetője, Gál Balázs 22 éves vasmunkás, Jakab Miksa 25 éves fogtechnikus, valamint az egyik kolozsvári kis bank hivatalnokja, aki a röpiratok sokszorosítását végezte. A letartóztatottak egy fiatal elvált asszony, Müller Olga, Türr István-utcai lakásán találkoztak, amiért Müller Olgát is őrizetbe vették. Valamennyiüket átadták az ügyészségnek.

— **BÁNYALÉGRÖBBANÁS EGY ÉSZAKAMERIKAI BANYÁBAN.** New-yorkból jelentik: Virginia közelében, a Pacahontas bánya egy k. tárnájában borzalmas szerencsétlenség okozott a bányalég robbanása. A beomló földtömegek 30 bányamunkást eltemettek. Ezek közül husznak a holttestét már sikerült napvilágra hozni. A többiek felkutatására mentőcsapatokat állítottak munkába.

— **A VIZSGALÓBÍRÓ RAGALMAZASI PÓRT INDÍTOTT A CSENDŐRMESTER ELLEN.** Csikszere dai tudósítónk jelenti: A

halálra kint Szakáli körül csak nem akarnak elülni a hullámok és egyre újabb pöröket vetnek föl ezek a hullámok. Ujjban Carburanu csikszere dai járásmester ellen tett feljelentést Creanga csikszere dai vizsgálóbíró, aki feljelentésében azért kéri a csendőrmester megbüntetését, mivel egy nyilatkozatban az őrmester azt állította, hogy a vizsgálóbíró ököllal ütötte Szakáli. A ragalmazási pör tárgyalása elé nagy érdeklődéssel néznek a csikiak, annál is inkább, mert a csendőrmester fenntartotta állítását és kész bizonyítani is azt.

— **ARADON FELFÜGGESZTETTÉK A NYUGDIJKIFIZETÉSEKET.** Tudósítónk jelenti: A nyugdijkifizetés az utóbbi napokban súlyos zavarokkal folyt Aradon, míg végül is tegnap teljesen „elakadt”. A pénzügyigazgatóság közölte a nyugdíjasokkal, hogy elfogyott a pénz és illetményeik kifizetését a továbbiakig becsújtották.

* **LEGALABB 10.000 ASSZONY** ha a lja és diéséri naponta Biri néni szakácskővet, mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján, mindenki könnyen vezetheti a legigényesebb háztartást is: levesek, sülték, előételek és tészták, befőttök és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, aminthogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendő a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszalni, szappant főzni, kenyeret sütni, kávét főzni, veteményeket, káposztát tölteni, zsírt olvasztani és — puliszka főzni. Egyszóval: felőleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kötésben 130 lej.

— **ARADON VÉGEZTE ISKOLÁIT A RÁCKEVEI GYILKOS.** Aradról jelentik: A magyarországi Ráckevén elkövetett borzalmas gyilkosság tetteséről, Tichy Árpádról most kiderül, hogy lippai származású és Aradon végezte tanulmányait. Itt még sokan emlékeznek Tichyre, aki irredenta-vádak miatt egy évet ült is román börtönben. Megnéztük iskolai bizonyítványát az aradi katolikus gimnáziumban, amelynek 1923-ban is még tanulója volt. Magaviseletile jeles, nincs egyetlen igazolatlan órája sem, latinból és algebrából azonban elbukott. Volt iskolatársai úgy emlékeznek rá, mint csendes, magabizarkóztó fiúra, akinek szellemi képességei nem voltak túlságosan fejlettek. Hogy Tichy Árpád milyen utat tett meg léleken addig, amíg a gimnázium halkszavú tanulóijából dr. Miklós Zsigmond ráckevei közjegyző gyilkosává „avanzált”, azt talán csak ő tudja.

— **ÚJ VEZETŐSÉGET VALASZTOTT A TAC.** Temesvári tudósítónk jelenti: Temesvár legregibb sportegyesülete, a TAC, vasárnap tartotta 30-ik évi közgyűlését, amelyen a tisztújító közgyűlést is megejtették. Ügyvezető elnök lett Weisz Imre, sportigazgató Kotzmuth Andor, főtitkár Halász István. Ezenkívül 56 választmányi tagot jelöltek ki.

— **CSIKMEGYEI HÍREK.** A csikszere dai interimbizottság kerek hatvan büntetési jegyzőkönyvet kézbesített ki csikszere dai polgároknak, mivel a járdatakarást nem előirásosan végezték — a 30 fokos hidegben. — Stolojeanu Dinu vármegyei prefekt a B. L. tudósítója előtt néhai Ferdinánd király két neki tett nyilatkozatát idézte fel. Az egyik, hogy Majláth Gusztávot tartja a legértesebb püspöknek, a másik, hogy a székegyháza seibe nem ecetet, hanem olajat kell csepegtetni. — Dani Ignác csikszere dai lakos felakasztotta marát, mivel a háza és földje eladásból kapott és a Transylvania bank fiókjánál betétként elhelyezett 35 ezer lejéből a kényszerűség miatt pénzt nem kapott ki, hanem még a betétkönyvét is visszatartották. Szerencsére Danit még idejekorán levágták a kötélről. — Albert Mihály csikszere dai mártíri gazda sütőháza ismeretlen okból kigyuladt és nagyrésze leégett. A kár közel 40 ezer lej. — Csikvármegye prefektje a csikszertmártóti róm. kath. templom részére ezer lejt adományozott. — Pár nap alatt Csikmegyében olyan nagy hó esett újra, hogy komoly közlekedési zavaroktól tartanak. Az autóbusszokat több helyen ki kellett vontatni az óriási hóföldről.

— **MEGKEZDÖDÖTT A BANYASZSZAK-SZERVEZET KONGRESSZUSA.** Bukarestből jelentik: Vasárnap megkezdődött itt a bányászszakszervezet kongresszusa. Az első nap az üdvözlések hangzottak és az érdelemes tárgyalásra csak holnap kerül sor. A tárgyalásokon részt vesz Gherman és Flueraş szociáldemokrata képviselő is.

— **A vasutnak kötelessége** rendben tartani az átfjáró utakat. Temesvári tudósítónk jelenti: Az elmúlt évben történt, hogy Wächsmann Alvin dr. temesvári orvos autója Niczkyfalváról visszatérőben egy vasuti átfjárónál annyira elakadt, a sínpar előtt, hogy idejében nem sikerült a kerket szabadá tenni s így egy Buziás felől robogó mozdony nozdorjává zuzta az autót. Wächsmann dr. kártérítési keresetet indított a vasut ellen s a temesvári törvényszék a ma délelőtti megtartott tárgyaláson azzal az indokolással, hogy

a vasut tartozik az átfjáró fenntartani és gondozni 86.000 lej kártérítésre ítélte a CFR vezérigazgatóságát.

— **ÖTVEN MUNKANÉLKÜLIT LÁTOTT EL RUHAVAL A BRASSÓI RENDŐRSÉG.** Ma, hétfőn ismét megkezdte a szeretetadomány gyűjtését egy, a Ghinea rendőrprefektus és a növegyet által megalakított kis bizottság, hogy azoktól a jó emberektől, akik egy-egy ruhadarabot vagy egy lejt még nélkülözni tudnak, hozzájárulást szerezzenek és azt a munkanélküliek segélyezésére fordítsák. miután a szokatlanul hosszú és kemény tél már katasztrófával fenyegeti ezeket a szerencsétleneket. Oprea György, a brassói rendőrség agilis igazgatója, szombaton délután harminc embert látott el fehérneművel azokból a szeret adományokból, ami eddig összegyűlt, 27 embernek hiarsnyát, bakkancsot, szvettort adott, ezenkívül még öt munkanélküli nőnek jutott meleg ruhadarab.

— **Ismét győzött a Ripensia.** Temesvári tudósítónk jelenti: Tegnap, vasárnap délután zajlott le Temesvár kitűnő proficsapatának a Ripensianak és az Electricának labdarugó mérkőzése. A meccset a Ripensia nyerte meg 6:3 gólaránnyal. Félidő eredménye 2:2.

— **BÁLINT PÉTER SZÉKELYKALI PLÉBÁNOS TRAGIKUS HALÁLA.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Ma délelőtti tragikus haláleset történt Marosvásárhely főterén. Bálint Péter szekelykál római katolikus plébános, aki ügyesbajos dolgainak elintézésére utazott be Marosvásárhelyre, a város főterén hirtelen rosszul lett és összeesett. Mire segítségére siethettek volna, már kiszenvedett. Halálát valószínűleg szívinfarkus okozta.

— **A MAGYAR KORMÁNY KÜLÖNBÖZŐ INTÉZKEDÉSEKKEL SEGIT A GAZDA NEHÉZ HELYZETÉN.** Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy az egységszárt agrárképviselői különböző kéréseket terjesztettek a kormány elé, a gazdasáradalom megsegítése érdekében. Az egységszárt legutóbbi értekezletén három szakminiszter kifejtette, hogy milyen intézkedések fog tenni a kormány a mezőgazdaság támogatására. Purgly földmívelésügyi miniszter bejelentette, hogy a borkrízis megszüntése érdekében a borexportörök a to-kaji borokat az exportvalta beszoállítására nélkül kiszállítják az országból. Ugyanilyen kedvezmény mellett a kormány engedélyt ad kétezer lónak a brit birodalomba való szállítására. Ezenkívül a gazdák termelési hitelt kapnak a Magyar Nemzeti Bank kamalábánál másfél százalékkal magasabb kamat mellett.

— **A HADSEREG, A HUNYADI-KASTELY ÉS A NYOMORTANYÁK LAKÓI.** Temesvári tudósítónk jelenti: A városi tanács már évekel ezelőtti nyomoranyának rendezte be a Béga partján álló régi tréncaszárnyát. Mint-hogy a hadügyminisztériummal nemrég a város megállapodást kötött, hogy a hadsereg visszaadja a Hunyadi-kastélyt, amelyért a városnak viszont a régi tréncaszárnyát kell katonai célokra alkalmas állapotban visszazolgáltatni régi rendeltetésének, a városi tanács a nyomortanyán lakó 180 családot felszólította, hogy április elsején költözzenek ki. — A tréncaszárnya szerencsétlen egzisztenciái eddig ingyen laktak, de az év elejől lakbért is kellett volna fizetniük. Minthogy nem fizettek, a város végrehajtókat küldött ki a tréncaszárnyába, akik 200—1000 lejes hátraleknek fejében lefoglalták a nyomortanya lakóinak szegényes ingóságait. A lakók erre Grofsoreanu dr. főpolgármestert keresték fel és panaszkodtak a foglalás ellen. Grofsoreanu dr. azonnal intézkedett, hogy a városháza pénzügyi hivatala azonnal törölje a szerencsétlenek lakbérhátralekát s egyben elrendelte, hogy a foglalásokat oldják fel.

* **GRETA GARBO** legújabb slágerfilmjének, a „Román” premierjét érthető érdeklődéssel várja a közönség. Greta Garbo a filmdivák királynőjének, a démoni asszonynak már több, mint egy éve nem volt új filmje Brassóban. A közönség kívánságára, óriási áldozatok árán, szerezte meg a brassói Modern Mozdó az összes legújabb Greta Garbo filmek brassói monopolját és holnap, keddtől bemutatja Greta Garbo hangosfilm slágerét, a „Román”.

— **MEGÖLTE A VILLANY.** Vasárnap délután hat órakor halva találták a brassói Neumann ruhakereskedő-cég egyik, renoválás alatt álló műhelyében Goltiza János huszonöt éves szolgát. A cég műhelyhelyiségeit ugyanis javították és az egyik helyiségben csak ideiglenesen volt még bevezetve a villany. A személyzet egy részét berendelték, hogy takarítson vasárnap délután, hogy hétfőre rend legyen. Goltiza János takarítás közben hozzáért mindkét kezével a villanyvezetékhez, amely pillanatok alatt megölt. A szerencsétlen szolgafiatl házasság volt.

— **DOKTORRAAVATÁS.** A pécsi Erzsébet Tudományegyetem február hó 24-én, orvosdoktorrá avatta János Zoltánt, János István ozsdolai nyug. állomásfőnök egyetlen fiát.

— **A BRASSÓI VONÓSNÉGYES HANG-VERSENYE.** Vasárnap délbén szép közönség jelenlétében tartotta meg hangversenyét a Bobescu—Biemel—Moldrik—Weinberger hegedűkvartett, amely Debussy négy tételből álló 10. opuszát és Beethoven hárfakvartettjét (op. 74.) adta elő. Debussy különösen Bobescunak adott alkalmat arra, hogy rokontemperamentumát teljes mértékben az előadás szolgálatába állítsa. Különösen a harmadik tétel szelid, vágyakozó melankóliája és a negyedik tétel ujjongó szenvedélye érvényesült kifogástalanul. Beethoven hárfakvartettjében a vonós négyes mindegyik művésze tehetsége legjavát igyekezett adni és elismerésre méltóan birkóztak is meg a zene fedelmének helyenként titáni akkordokban dübörgő fájdalomával és komorságával. Az együttesnek minden reménye meg lehet arra, hogy erős munkával, céltudatos vezetéssel az ország legelső kvartettjévé emelkedjék.

* **KÖSZÖNETNYILVANITÁS.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem temetésén résztvettek és fájdalomukat részvéükkel enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet. Özv. Gábor Józsefné. (e)

— **A BRASSÓI MAGYAR POLGARI KÖR KÖZGYÜLESE.** A Brassói Magyar Polgári Kör tegnap, vasárnap délelőtti tartotta meg Sárossy Lajos és Bordeaux Árpád elnöklété mellett rendes évi közgyűlését. A választmány jelentését Meisel Rezső titkár terjesztette elő. Ez a jelentés rövid volt, mer a kör meg lévén fosztva törvényes uton szerzett házáról, mint hajlék nélküli intézmény, kevés munkásságot fejthetett ki. A jelentés azonban ennek dacára fényes tanubizonyosságot szolgáltatott arról, hogy az egyesület a hajléktalanságra kárhoztatottság állapotában is ragaszkodik multjához és biztosítani kívánja jövődjét. Csákány Balázs a könyvtári, Tima József a gazdai és Nagy József a pénztárosi jelentést terjesztették a gyűlés elé, amely a jelentéseket elfogadta és a tisztikarnak a felmentvényt ezek alapján megadta. Szele Béla dr. rövid összefoglalásban ismertette a kör tulajdonát képező Magyar Ház ügyében történeteket és kérte a kör tagjait, hogy a legfelsőbb bíróság döntését egyelőre vegyék tudomásul, de azért ne csüggedjenek, mert a vezetőség minden szükséges lépést meg tesz, hogy a kör jogai végül még is csak érvényesülhessenek. Sárossy Lajos és Rátz József hozzászólása után a gyűlés az előterjesztést tudomásul vette és a kör érdekeinek képviseletében kiváló buzgalmat és rendkívüli munkát kifejtő Szele Béla dr.-nak, valamint Harmat Zoltán dr.-nak, továbbá Szabó Béni képviseelőnek, Sárossy Lajos elnöknek és Blaga Josif volt szenátornak hálás köszönetét nyilvánította. Az ezután megejtett tisztújítás a régi, kipróbált gárdát állította újból a kör élére és csak az elhunyt, vagy eltávozott tisztviselő helyére állított újakat. Így alelnökké választotta Király Lajost, a házbizottságba pedig beválasztotta Király Lajost és Dánér Lajost. Az indítványok során Róna Zsigmond lelkesítő felszólalása után Dánér Lajos azt javasolta, hogy az elnökség bizasék meg a szükséges lépések megtételére, arra nézve, hogy a brassói magyar rokonegyesületek összefogásával, az otthon kérdése legálabb ideiglenesen megoldást nyerjen. Ezt támogatta Rátz András is, aki az ifjabb nemzedék lelkes bekapcsolódását ígérte a felújító munkába.

— **Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, kelések, furunkulusok** eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérféria meggyőződött arról, hogy a Ferenc József viz hatása mindig kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

UJDONSÁG!

P.T. GRILL:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes
tulíróduen szenvedélyes és
mélységesen szép, hol köny-
nyekig megneveteti
az embert
A 264 oldalas könyv ára 84 lej
Kapható a
BRASSÓI LAPOK Könyvoszlályában

FIGYELEM!

A hótuvasok miatt nem érkezett meg az áru és így csak március 3-án nyílik meg a

„FILT”
cipőgyár
lerakata
BRASSÓ, Kapu-utca 36 sz. alatt
Legelőgánságú kivétel! — Eradeti árái árak!

— **AUTÓBALESET ÉRTE STAJEROR-
SZAG TARTOMÁNYI FŐNÖKÉT.** Bécsből je-
lentik: Dr. Rintelen, Stajersorszag tartományi
főnökét vasárnap súlyos autóbaleset érte.
Rintelen a homlokán tizenötcentiméteres, kopó-
nyacsontig hatoló sebet szenvedett.

— **HUSZONÓTEVI MUNKA UTÁN MŊ-
NESZTERTEK SEGESVÁR SZÁSZ POLGÁR-
MESTERÉT.** Segesvárról jelentik: A városi
interimár bizottság kinevezésével a segesvári
polgármesteri szék is új primárt, illetve el-
nököt kapott. Joan Joaniviciu dr., segesvári
ügyvéd személyében. A volt polgármester,
dr. Leonhardt August, 25 éven át viselte Se-
gesvár város közmegelegedése a polgármes-
teri tisztséget úgy a magyar államhatalom
feljén, mint a román impérium átvétele után
lojális alkalmazkodással, egyedül a város fej-
lesztését tartotta szem előtt. A város éléről
való elávozását nem csak a százság, hanem
a város más ajku polgársága is fájlatja. A
Volksgenossen február 26-án este a régi Ge-
werbeverein disztermében tüntető összejeve-
tellel bucsuzott köztisztjeleiben álló polgár-
mesterétől. Ezen a diszgyűlésen a százság ve-
zetői, a volt és az eltávozott polgármester ér-
dekeit méltatva, annak a reménynek adtak
kilfejezést, hogy dr. Leonhardt August polgár-
mester eltávozásával történt változás csak át-
meneti lehet és nem ő volt Segesvár utolsó
szász polgármestere. Dr. Leonhardt August
polgármester egyébként városa fejlesztésén
kívül több színművével, mint népszerű író is
jelentős irodalmi sikert aratott.

— **MEGTÖRTÉNT AZ ÁLTALANOS LE-
SZERELÉS SZILÁGYSOMLYÓN.** Szilágyso-
mlyóról jelentik tudósítónk: A Magura-alji Szi-
lágysoimlyónak ismét meg van a maga szen-
zációja. Ugyanis, míg Genfben hónapokig el-
húzódok a leszerelési konferencia, azalatt Szi-
lágysoimlyón egy leszerelést egy tollvonással
végre tudja hajtani az interimár bizottság if-
jú tanár-elnöke. Az történt ugyanis, hogy a
kereskedők az interimár bizottságtól értesítést
kaptak, hogy a reklámtáblák, (Schmoll-pasz-
ta, Dura-clem) után az elmúlt 1931. évre fi-
zessenek be visszamenőleg 800—2000 lej rek-
lámtábla adót. Az értesítéseket a délután fél
három órai üzletnyitáskor kézbesítették ki s
délután négy órakor már egy reklám-tábla
sem volt látható Szilágysoimlyón. A kereske-
dők mind leszedték azokat. Ugyancsak leke-
rülték a kivilágítható reklámok is. Legérdeke-
sebb az esetben, hogy a kereskedők a tavalyi
1931-es évben a várossal kötött megállapodá-
suk szerint az összes taxákat pótdadók alakjá-
ban fizették s most visszamenőleg kérik kü-
lön tőlük a reklám-tábla adót is. A jól be-
vált pótdadó rendszer helyébe a miniszter ez
évben visszaállította a taxa-rendszert, ami el-
len a kereskedők felebbzesséssel éltek s kérték
az egyenlő adózás alapján a pótdadó-rendszer
visszaállítását. A jogtalanul kivett reklám-
adó ellen a kereskedők egyébként Frankovits
Sándornak, az Erdélyi és Bánati Kereskedel-
mi Testület Szövetsége helyi csoportjának el-
nöke utján jelentik be tiltakozásukat.

— **41 MÁSODPERC: — A BOROTVÁLKO-
ZÁS VILÁGREKORDJA.** Budapestről jelen-
tik: Az itteni Gellért-szállodában tegnap bor-
belyverseny volt, amelyen Fehér László bu-
dapesti borbélysegéd megdöntötte a boro-vál-
lás világrekordját. Fehér 41 másodperc alatt
szappanozott be és borotvált meg egy „önfel-
áldozó” fiatalembert.

MACSÁSZANG

kinai tábornok, akit — amint már megír-
tuk — Kharbin körül a japán csapatok
meggyilkoltak.

— **ELŐFIZETŐINK** kísérjük figyelemmel a
címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap za-
vartalan expedálása érdekében gondoskodja-
nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról
s ha akár postán, akár megbízottunk utján
megújították az előfizetést, figyeljük meg,
hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a
címekén.

— **DÉLELŐTT NEGYVENEZER, DÉLUTÁN
TIZEZER LEJRE BÜNTETIK UGYANAZON
SÜTETÉRT A TASNÁDI PÉKEKET.** Tasnádról
jelentik tudósítónk: Mint a földmívelésügyi
minisztérium helyi megbízottjai Zilahról és
Szilágysoimlyóról az agronomok, meglepetés-
szerűen kiszállanak Szilágymezőre nagyobb
közsegeibe, annak megállapítására, hogy a
kenyérbelyeg törvénynek eleget tesznek-e a
pékek, vagy nem. Az agronomok hűsége-
sen teljesítik kötelességüket, ezt mi sem bizonyít-
ja jobban, mint az, hogy Tasnádon egy napon

ketten is megfellelnek. **DÉLELŐTT A SZILÁGYSOM-
LYÓI,** délután a zilahi járja végig a pékeket
s egy és ugyanazon belyeg nélkül talált sü-
tetre kétszer rónak ki büntetést. **Damjanovits
Kuzman** tasnádi pékmestert délelőtt a szil-
ágysoimlyói agronom 40.00 lejre, a délutáni
órákban kiérkezett zilahi agronom pedig füg-
getlenül az előbbtől, ugyanazon kenyereket
10.000 lejre büntette meg.

Csukamájolaj a gyermekeknek kin-
szendvés. A malátaapor alaku Jemalt
csemege. Egy doboz ára 77.— lej.

— **AZÉRT AKARTAK RABOLNI, MERT
„AZ URAK IS LOPTAK.”** Csikszeredai tudó-
sítónk jelenti: A gyergyóújfalusi plébánián
megkísérelt rablás négy tettesét a csendőrség
átkísérte a csikszeredai ügyészhez, ahol
megkezdtek a bandita-jelöltek kihallgatását.
A legények elmondták, hogy tisztességes mun-
kával nem tudnak annyit keresni, amennyiből
megélhetnének és mivel az urak is lapnak,
elhatározták, hogy ők meg rablással próbál-
nak pénzt szerezni. Nem akarták megöl-
ni Gáspár János plebánost, csak huszezer lejt
akartak szerezni tőle, hogy aztán ezzel a pénz-
zel modernül felszerelt rablóbandát szervez-
zenek.

★ **Sulyos betegek megmentője az ame-
rikai „Sloan's Liniment.”** Kibíratatlan
izületi gyulladások, zúzódások, kifica-
modások fájdalmai azonnal megszűnnek,
ha a gyógyszerrel bedörzsölést végzünk.
Az emberiség megmentőjeként említik e
csodálatos gyógyszer — Egyesült Álla-
mokban — élő felfedezőjét. A legkin-
zobb fájdalmak is azonnal megszűnnek,
ha néhány csepp „Sloan's Liniment”
gyógyszert használunk. Örömmel közöl-
jük, hogy végre már Romániában is
kapható e csodálatos világhírű gyógy-
szer.

Rádió műsor

PÉNTEK, MÁRCIUS 4.

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: Zenekari
hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hgv.
20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon.
21: G. Breazu professzor zenetörténeti előadá-
sa a primitív zenéről. 21.45: Krónika. 22:
Orosz kórus. — **BUDAPEST.** 10.15: Póttás-
zenekar. 10.30: Hírek, időjelzés. 10.45: A hgv.
folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Az egye-
temi énekarok szőlőkvartettje. 17.10: Dávid
Margit előadása: Hogy szórakoztak Pesten
100 évvel ezelőtt? 18: Soltesz Adolf előadása:
A magyar kisipar hősei. 18.30: Gutenberg-
szalonzenekar. 19.40: Gyorsirótanfolyam. 21:
Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter elő-
adása. 21.30: A keresztény leányegylet ének-
karának hangversenye a Zeneművészeti Főis-
koláról. Utána: Magyar Imre cigányzeneka-
ra. Közben: Horváth Lóránt dr. angolnyelvű
előadása. — **BÉCS.** 12.30: Silving-vonóné-

gyes. 19.40: **Udapesti Lőrinc hangversen-**
14.10—15: Operett-szágerek. 16.30: Gyermek-
óra. 17.45: Lapzártá után. 18: Délutáni
hgv. 19.55: Előadás Albertus Magnusról, a ter-
mészethatáról. 20.20: Senta Ben-ach gordon-
ka-hgv. 21: Miről beszélnek Amerikában?
Közvetítés Newyorkból. 21.15: Leo Kraus: „A
csalagány” c. fantasztikus operája. Utána: A
City Band táncmuzsikája.

SZOMBAT, MÁRCIUS 5.

BUKAREST. 13: Gramofon 17: Ifjusági
műsor. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek,
időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20:
Rádiószabadegyetem. 21: A Kreutzer-fuvós-
négyes hgv. 21.30: Zenei szkecs. 22: Román
zene. — **BUDAPEST.** 10.15: Hgv. Náday N.
Irma (ének), Koromzay Dénes (hegedű) és
Haják Albert (tárogató) közreműködésével.
13: Déli harangszó. 13.05: A rádió házikvar-
tettje. 17: A Rádióélet gyermekórája. 18: A
Missziós Szövetség előadása. 18.30: Farkas
Jenő cigányzenekara. 19.30: Rádióamatörpós-
ta. 20.30: Operaelőadás. Utána: Bachmann-
szalonzenekar. — **BÉCS.** 12.30: Macek-ze-
nekar. 14.45—15: Gaspar Cassado hanglemek.
16.35: Híres operaénekesek gramofonon. 18:
Fuvószenekar. 19.45: Aktuális műsor. 20.30:
Karl Hammes ballada és ária-hgv. 21.15: Bé-
csi operettek. Kiurina Berta kamaranékesnő
közreműködésével. 23.15: Esti hírek. 23.30:
Kral-jazz, Emil Petroff énekes közreműkö-
désével.

MCSOR:

1932. március 10-én este 21 órakor.

**A TUNGSRAM-MŰVEK NAGY RÁDIO-
HANGVERSENYE,**

a budapesti hangversenyzenekar és a Buda-
pest fővárosi énekar közreműködésével.
Dirigens: Zolt Ferdinánd, a budapesti zene-
akadémia tanára.

1. Weiner Leo: Koncertino, zongorán előad-
ja Kentner Lajos.
2. Erkel Ferenc: La Grange, ária a „Hunya-
di László” c. operából, előadja Németh Má-
ria, zenekari kísérettel.
3. Hubay Jenő: Ballettzene az „Álarc” című
operából, előadja a zenekar.

Szünet.

4. Liszt Ferenc:
Magyar Koronázási mise. Benedictus
Violinsolo: Hubay Jenő,
Sopransolo: Németh Mária,
Altsolo: Gere Lola,
Tenorsolo: Lauris Lajos,
Bassolo: Losonczy György.
Ének- és zenekar.
5. Dohnányi Ernő: Ruralia Hungarica, elő-
adja a zenekar.
6. Goldmark Károly: Sulamith áriája a
„Sába királynője” című opera első felvonásá-
ból.
7. Bartók Béla: Első Suite, 1. és 3. tétel elő-
adja a zenekar.

VECSEY ZOLTAN:

136

A SIRO VÁROS

Világ proletárai egyesüljete! A papir-
cikornyákat sűrűn teletűzdeltek pinkös-
di rózsákkal. A városházát is tetőtől tal-
pig vöröbe burkolták. A színház erké-
lyéről nagy vörös drapéria hullott alá,
vörös zászlót tűztek ki a dóm tornyára
is. Már a reggeli órákban sűrű tömegek
hömpölyögtek az utcákon, vörös szegfűk
virítottak a gomblyukakban, az állomás
előtti térséget a kíváncsiak százai lepték
el. Sorra érkeztek az autók ezeken is
mind vörös zászlók, vörös szalagok. A
munkástestvedő bicikli szakszervezete vö-
rös ingesen vonult ki és hosszú sorfalat
állott az állomás épülete előtt. Nyolc óra-
kor az internacionálé marsára teljes hadi
készültségben vonult fel a diszszázad és
a nyílt perronon helyezkedett el.

Az acélsisakos katonák sorfala előtt a
szervezetek és hivatalos testületek dele-
gátusai tömörültek. Az állomásfőnök fe-
szes vigyázz-állásban tesz jelentést Bog-
nárnak. Hidasnémeti most jelezte, hogy
a különvonat átrobogott az állomáson. Ne
gyedőrán belül itt lesznek a vendégek.

A tömegben izgatott morajlás zajlik,
mert a kanyarodóban füstfelhő bukkan
fel és pár pillanat múlva lassított tem-
póban robog be a különvonat. A katoná-
banda az internacionálét intonálja, a disz-
századot vezénylő főhadnagy harsány
hangon vigyázzt kiált, a katonák sorai
zsinoregyenesre rendeződnek, az acélsi-
sakosok szikrákat hány a visszaverődő
napsugár. Az újságírók már készítik a
blokkokat, a küldöttségek az érkező vo-
nat elé tolakodnak. A mozdony már csak
lépésnyi tempóban halad, forró gőz szivt
ki belőle s a katonák élvonala előtt meg-
áll. A különvonatnak négy elsőszályu
kocsija van, az ablakokban megjelennek
az utasok, a pesti kiküldöttek és ken-
dőjüket lobogtatják. Riadó éljenzés veri
fel a peront. Az első kocsi atyjában öles
férfialak jelenik meg, szénfekete bajusza
harciasan áll az égnek, szemei firkészs-

ve szaladnak végig az egybegyűlt foga-
dokon. Mellette tömzsi, kopaszra nyírt fe-
jű, simára borotvált férfi egyszerű szür-
ke ruhában, fekete puhakalappal, hatal-
mas aktatáska a kezében, széles mosoly-
gás ül az ajkán, amint üdvözlésre lendíti
a karját.

— Eljen Garbai elvtárs! Eljen Kun
elvtárs! — zug a tömeg.

Mindenki a kocsi lépcsősi felé igyek-
szik, hogy el ne mulasszák az ünnepe-
lyes fogadtatás részleteit. Félkör for-
málódik Bognár Miklós körül, aki a
felszabadított város nevében néhány
szóval üdvözlő a magyar tanácsköztársas-
ság kormányát és elnökét, a pesti
szakszervezetek kiküldöttjeit, akik el-
jöttek, hogy proletárszolidaritásukról
győzzék meg a sokat szenvedett város
lakosságát és megjelenésük tényével az
egész világ előtt dokumentálják,
hogy a magyar tanácsköztársaság ezt a
várost, amelyet a cseh imperializmus
karjaiból ragadott vissza, örökre meg-
akarja tartani a proletárállam kereté-
ben. Zugó éljenzés fogadja a beszédet
és a lelkesedés csillapodásával a felső
lépcsőfokon álló hatalmas férfi, a ma-
gyar szovjetállam elnöke kezdi meg vá-
laszbeszédét. Hatalmas, zengő orgánuma
betölti az egész térséget, az öröm és a
lelkesültség szikrái gyulnak ki a sze-
mekben, amint ez az öntudatos, gyö-
nyörű férfihang simogatja végig a szí-
veket. Az újságírók lázasan jegyeznek,
Pista a nagy buzgalommal észre sem ve-
szí, hogy Hyrossik hátára feszíti a
blokkját és úgy írja az elhangzott sza-
vakat.

Most újból az internacionálé zug fel
a kürtökből, harsányan süvít végig a
vigyázz-vezényszó, a lábak keményen
dobbanak, a szíjjak megfeszülnek a
vállakon, az acélsisakos fejek jobbra
vágódnak, mintha zsinór húzta volna
őket egy irányba és a tanácsköztársaság

elnöke a népbiztosok élén kétszer végig-
haladt a katonák sorfala előtt. Csak az
emberek változtak, a szokások maradtak.

Az autók hosszú sora lassan kikecme-
reg az állomásépület előtt egybegyűlt
lelkes tömegből. Az uttest mentén egész a
városházáig sűrű emberrajok éljeneknek
és az utakról kalapot lengetve fogadják
az üdvözlést a pest vendégek. Az ablakok
feketelének a kíváncsiaktól.

- Eljen a magyar tanácsköztársaság!
- Eljen Kun Béla!
- Eljen a világforradalom.
- Pusztuljon az ántánt.
- Eljen a magyar vöröshadsereg!
- Eljen az orosz szovjet!!
- Eljen Lenin!

A jelszavak ordító hangzavarba fonód-
nak az állomás épületétől a városházáig.
Mire az első kocsi a városháza elé ér, a
kocsisor vége akkor kanyarodik be a Vas-
ut utcán. Most mindenki a városháza elé
igyekszik és a dómtól a színházig terjedő
térséget teljesen betölti az embertömeg.
A színház lépcsőzete előtt festői csoport
helyezkedett el, a szomszéd szlovák falu-
ból papjának vezetésével vonult fel ün-
neplőbe öltözött a lányok serege. Piros
pruszlikokban ékeskednek, piros szalagok
röpködnek a hajukról, bazsarózsa csok-
rokat lengetnek a kezükben, boldogan
visongatnak és virágokkal dobálják a
sorjában odaérő autót.

Amikor Pista a közgyűlési terembe ér,

ott már javában folyik a céco. Bognár
Miklós mutatja be a népbiztosoknak a
helyi korifeusokat, a szakszervezetek ve-
zetősegeit, a szovjet-közigazgatás vezető
embereit. Izzadó emberek négy nagy lá-
dát cipelnek a közgyűlési terembe, ezt a
pesti vendégek hozták. A négy ládát az
egyik sarokban állítják fel és köpcös,
tömzsi ember, gömbölyödő hasát simo-
gatva, elégedetten magyarázza a körü-
lötte állóknak.

— Ezt a négy láda cukorkát és süte-
ményt a pesti proletárgyermekek küldik
szeretettel itteni testvéreiknek.

Az ajtó mellett egyszerű, igénytelen
asszonyka húzódott meg. Zsebkendőjét
sűrűn emeli szeméhez, amely már egész
pirosra dagadt a sok sirástól, de most
mintha az öröm könnyei szöktek volna
belé. Oh hányszor álmodoztak rajongó
álmokat szegény urával erről a gyönyör-
rűs, boldog óráról, a szegénység
nagy diadalünnepéről és most mindenki
ilyen boldog, mennyire örül, hogy be-
teljesedett a vágya és reménye, csak
az ő boldogsága nem zavartalan, csak az
ő öröme nem teljes, mert szegény jó
ura...

Ottáll szerényen és egy lépést sem tesz
előre, hiszen nem másért jött, csak azért,
hogy meglássa a proletárok forradalmá-
nak diadalmas hőseit, akik talán meghoz-
ták neki is a nagy örömet, hogy felsza-
badították... ha nem is a világot, de meg-
szabadították az ő urát, aki már hónapok
óta sinylódik a szomorú internáltságban.

Asíra (Apolló) Mozdó BRASSÓ.

Még csak ma **hétfőn** február 29 én fut az utól-
érhetetlen film:

Feleségem a szélhámosnő

Főszerepben **Nagy Kató, Heinz Rühmann**

A színeben a legna jobb brazilai humorista akrobaták **személyes** fellépése. Ezek a híres hu-
moristák felléptek a világ legnagyobb színpadain: Londonban, Párisban, Berlinben, Wienben,
Budapestben, Bukarestben.

Figyelem! **2 sláger egyszerre!**
Keddől, márc 1-étől fut a

„GLORIA”

című monstre-film
Főszerepben: **Brigitte Helm
és Gustav Fröhlich.**

Hitler levele Hindenburghoz

»Ne engedje, hogy ellenjelölje személyét rágalmak prédájává tegyék«

Berlin, február 29.

A német köztársasági elnökválasztás napja erősen közeledik. A nagy pártok egyre nyugtalanabbak és szinte naponta játszódnak le események, amelyek arra mutatnak, hogy március 13-ika sorsdöntő napja lesz Németországnak, sőt talán az egész európai politikának.

Tegnap Hitler, a nemzeti-szociálisták vezére, intézett levelet Hindenburghoz, Ebben Hitler tiltakozik a támadások ellen, amelyek személyét és pártját a szociáldemokraták és a hatóságok részéről rététek. Hitler különösen Severing polibügyminiszter ellen kel ki éles

hangon, de kritizálja Grezirszky berlini rendőrfőnök működését is. Végül apellál Hindenburg elnöki méltóságához és arra kéri, ne engedje meg, hogy ellenjelölje személyét — már mint őt, Hitlert — pártpolitikai hazugságok és rágalmak prédájává tegyék.

Dietrich birodalmi pénzügyminiszter vasárnap délnél a német állampárt ülésén beszédet mondott, hangoztatván, hogy március 13-ika sorsdöntő napja lesz a német népnek. Majd részletesen kifejtette, hogy a mostani nehézségek okát nem a rendszerben, hanem a veszített háború tényében kell keresni.

Négyyszeres halálos szerencsétlenség a befagyott Balatonon

Egy kerékpározó és egy szánt vontató pár alatt beszakadt a jég és a tó pillanatok alatt elnyelte áldozatait

Zalaegerszeg, február 29.

Borzalmas négyyszeres halálos szerencsétlenség játszódott le vasárnap a Balaton jegén, amely alatt négy könnyelmű fiatalember lelte halálát.

Az erős tél folyamán a Balaton is befagyott, még pedig a legtöbb helyen olyan vastagon, hogy hosszú hetek óta vigan folyt rajta a szánkálkkal, sítalpakkal való közlekedés.

Vasárnap két vakmerő fiatalember, Kubicek Lajos és Takács Mihály, minden eddigi bravurt is megkísértően motorkerékpárral robogtak rá a tó jegére. Egyideig zavartalanul száguldtak előre, noha a jég réteg többiben is fenyegetőleg megreccsent alattuk. A fiatalemberek fel se vették ezeket a figyelmeztetéseket és még erősebb tempóba kapcsolták be a motort, amely dübörögve rohant a tó közepe felé.

Alig haladtak túl a tó közepe táján, amikor a

a Balaton jégére hirtelen meghasadt a motorkerékpár sulya alatt.

A parton állók már csak azt látták, hogy a motorkerékpár két fiatalemberrel a nyergén felágaskodik, aztán a hátuljánál pillanatok alatt becsuszik a jég alá, ahol nyomtalanul eltűnt. Az utolsó, amit a parton állók láttak, az egyik fiatalember

kétségbeesetten kalimpáló karja volt. Mi-re az emberek gyalogosan a tó közepére siettek, a megnyílt réb már vakon táton-gott. A motorkerékpár két fiatalemberrel együtt örökre elmerült a Balaton mélyében.

A környék még fel se ocsudott a megdöbbentő kettős halálos szerencsétlenség hatására, amikor

a délutáni órákban újabb hasonló és ugyancsak két áldozatot követelő katasztrófa történt a Balatonnak egy másik szakaszán.

Ezúttal két partmenti parasztagda, Auerbach Ferenc és Nagy Mihály, igyekeztek egy liszttel megrakott szánál a tó egyik oldaláról a másikra átjutni. — Ezek is elértek már utjuk felére és körülbelül a tó legmélyebb pontján lehettek, amikor a nehéz szán alatt a Balaton jége betört és mielőtt még bárki segítségükre siethetett volna, a két gazdát a szánál együtt elnyelte. Ennek a szerencsétlenségnek a helyén is már csak hatalmas lék jelzi, hogy a Balaton itt is két áldozatot követelt.

A négyyszeres halálos szerencsétlenség következtében a partmenti hatóságok most szigorú rendeletet adtak ki, amelyben a tó jegén járművekkel való közlekedést betiltják.

A Banque Union de Bohème beismeri

Országgraszoló botrány kavarg a cukor körül

Milescu ur öt százalékos províziót kötött ki, ha sikerül behozni a cseh cukrot — Dascalescu prágai attasé és Melinte szakértő voltak még tagjai ennek a cukroznivaló bizottságnak

Bukarest, február 29.

Az ilfovi törvényszék II-ik szekciójának vizsgálóbírója, Horia Bogdan, több ízben kihallgatásra idézte be Alexandru Milescu attasét, aki Románia szófiai követtségénél teljesít szolgálatot. Milescu azzal vádolják, hogy a cseh cukorgyárosok bankjától, a Banque de Bohème-től öt százalékos províziót kötött ki magának arra az esetre, ha keresztül tudja vinni, hogy Románia beengedjen százezer mázsa cseh cukrot. A sulyos vádat a prágai banknak egy levele robbantotta ki, amelyben arról szó van és amely véletlenül avatatlan kézbe, majd az „Adeverul” szerkesztőségéhez jutott.

Alexandru Milescu tagja volt annak a hármass bizottságnak, amelyet a bukaresti kereskedelmi minisztérium a cukorbehozatal kérdésének tanulmányozására kiküldött és amelyben Milescu, a bulgár attasén kívül még Dascalescu prágai attasé és Melinte szakértő foglaltak helyet. Ez a három ur folytatta a tárgyalásokat a Banque Union de Bohème-mel,

amelytől azt az ajánlatot hozták haza, hogy Románia vegyen át százezer mázsa cukrot.

Az áruló levél már akkor érkezett meg amikor Milescu a tárgyalás után elhagyta Prágát és utban volt állomáshelyére, Szófiába. A levél alapján azonnali megindult a vizsgálat, amelynek következménye egyelőre az lett, hogy Horia Bogdan vizsgálóbíró már néhány nappal ezelőtt — amint fentebb jeleztük — kihallgatásra idézte be Alexandru Milescut, aki azonban mindeddig nem jelentkezett. — Még nincsen tisztázva, hogy a bizottság másik két tagja is be van-e keverve a botrányba, ezirányban most folyik a vizsgálat. A bukaresti rendőrség egyik detektívje, akit a nyomozás érdekében Prágába küldtek, ma azt jelenti, hogy a Banque Union de Bohème elismeri, hogy igért öt százalékos províziót, ha a százezer mázsa cukor bejőhet Romániába.

A szenzációs leleplezés ügyében, amelybe állítólag több magasállású politikus is bele van keverve, tovább folyik a vizsgálat.

Könnyebb a megelőzés, mint a gyógyítás!

Nátháláz és minden hülési betegségtől

megóvja a **Panflavin** pasztilla. — És sikeresen gyógyítja az

ASPIRIN -tabletta.

Valódi csakis a „BAYER” kereszttel.

Dréhr Imre összekaszabolta Hankó Elemért

A kolozsvári származású magasrangú tisztviselő az arcán, orrán, karján és vállán kapott súlyos kardvágásokat

Budapest, február 29.

Ismeretes, hogy a magyar népjóléti minisztériumban nagyszabású visszaéléseknek jöttek nyomára, aminek következményeképpen felfüggesztették állásától Dréhr Imre államtitkárt, akit a fegyelmi bíróság összesen 19 hivatali mulasztásban talált vétkesnek. Dréhr Imre azzal védekezett, hogy ezeknek a mulasztásoknak nagyrészt nem ő, hanem Hankó Elemér, a minisztérium elnöki osztályának főnöke követte el, akit a parlament nyílt ülésén is megvádolt ezzel.

Hankó Elemér, aki kolozsvári származású és a háború alatt a megyénél eljlesztett ott szolgálatot, a parlamentben el-

hangzott vádak miatt provokáltatta Dréhr Imrét és a felek nehéz lovassági karddal, szúrás kizárásával, de végkimenetüléig vívandó párbajban állapodtak meg. Vasárnap reggel kellett volna a párbajnak lefolynia, a rendőrség azonban idejekorán tudomást szerzett róla és megakadályozta.

Vasárnap este azonban egy másik helyen, amelyet a rendőrségnek már nem volt ideje felkutatnia, mégis megtartották a párbajt, amelynél Dréhr Imre súlyos vágásokkal arcán, orrán, karján és vállán megsebesítette Hankó Elemért.

A párbajsegédnek a lovasias ügyet ezzel befejezettnek nyilvánítták.

Lelőtte sógorát, mert az felesége beiegsége miatt orvosért akart telefonálni

Visszatartó dráma egy budai bérházban

Budapest, február 29.

A rossz sógorság megdöbbentő, visszatartó drámát termelt ki szombaton éjszaka az egyik budai kávéházban. Itt lakott az egyik felső emeleten dr. Eperjessy István székesfővárosi tanácsjegyző, míg az alattuk levő emeleten a sógora, Boros István leventeoktató bérelt nagyobb lakást. Borosnak a lakásában telefonja is van, amit Eperjessyék néha igénybe szoktak venni. Lehetőleg tartózkodtak a telefonálástól, mert tudák, hogy Boros nem veszi szívesen, ha ezzel zavarják. A két sógor között különben sem volt a legjobb viszony.

Szombaton éjszaka Eperjessy felesége rosszul lett és olyan tünetek léptek fel, amelyek sükségessé tették, hogy orvost hívjanak. Az aggodó férj magára kapta a kabátját és lesietett a sógorához. Nagynehezen bejutott a lakásba és elmondta, hogy a felesége rosszul van és orvosért akar telefonálni.

Boros István ingerült lett és rászólt a sógorára hogy ugyan mit telefonál, nem

kell orvost hívni, attól az asszony még csak rosszabbul lesz. Szóváltás, majd dulakodás támadt a két férfi között, aminek során Eperjessy, hogy végre telefonálhasson, az ágyra dobta a sógorát, ő maga pedig az asztalhoz ment, felvette a kagylót és a központot kérte.

Boros István eközben az ágyon megfordult és óvatossan kihúzta éjjeliszekrényéből revolverét. Alig beszél Eperjessy a telefonnál néhány pillanatig amikor hirtelen revolverlövés dördült el és Eperjessy a telefon mellől a szőnyegre rogyott. Az éjszakában megzavart brutális leventeoktató-sógor egyetlen jól irányzott golyóval hasba lötte a feleségének segítségét hívó Eperjessyt.

A döbbenésre elősiető szomszédok azonnal értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen embert a Fásor-szatóriumba szállították, ahol vasárnap délnél kiszemlezték.

A brutális sógort a rendőrség még szombaton éjszaka letartóztatta.

Szerkesztői üzenetek

Jancsi 1905. Magánügyekben utánjárásra nem vállalkozhatunk. Irjon ön sürgető levelet kérvénye ügyében a brassói kereskedelmi és iparkamarához.

Polip. Peres ügyekbe nem avatkozhatunk. Tessék egy másik ügyvéd segítségét igénybe venni, ha az a meggyőződése, hogy a perét vívó ügyvéd visszaélt az ön bizalmával és jogtalanul számított fel nagy díjakat. Ilyen esetben az ügyvédi kamarához is panasszal fordulhat.

Kalamáris. Ne fájjon önnek, hogy a regátban, s főképp a városokban sok a görög. A panamisták és korrupciólavagok közti fölös számban akadnak fajtiszták is. Az ilyen elfogultság és előítélet mellett, mely minden bünt és bajt egyes fajok és felekezetek rovására ír, soha nem lehet béke, jólét és összhang. Egyes görögök csalhattak, lophattak, jogtalanul vagyont szereztek, de nem a görögök, akik eszes, művelt, munkás és nemese erényű nép.

Elmélkedés a szeszmonopóliumról. A cikk a fekete-szesz mellett látszik lánd-

zsát törni és személyiérdek huzódnak meg mögötte. Tagadhatatlan, hogy a szeszmonopólium, a szindikátus és annak egyes vezetői keresni akarnak. De ez még nem biztos. Ha a monopóliumot koncesszionálják, úgy sokan elesnek a remélt keresettől. Az ügy különben sem végleges, történhetnek változások és így a cikk — megkészt és nem aktuális. Zabola. Mikes Imre címe: Bukarest, Bul. Schitu Măgureanu 21.

Most jelent meg!

Az Ügyvédi Kar szervezéséről szóló

TÖRVÉNY

MAGYAR FORDÍTÁSA

az eredeti román szöveggel együtt. ÁRA 80 lej.

Vidékre portóval 90, utánvétellel 100 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

HALLÓ, ITT RÁDIÓ B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

A nagy találkozás

(Egy modern költő eljövendő életrajzából: „...eddig tollát inkább a mindennapi emberi szenvedések, csodások, a parányiság tudata és a földi javak nemes megvetése ihlették. Költményeiben kétségtelenül a pesszimizmus fojtogató köde gomolyog. Ő, mint egy nagy, csodálatos akkumulátor, gyűjtötte magába a lelkek feszültségét és minden szikrára, mely eme akkumulátorból kicsapott, egy-egy fény tünneméne, irodalmunk bizonyos tét éccakájának.

1952-ben aztán nagy fordulat következik be életében és költészete is szárnyakat kap.

Találkozik a Nővel!
Ez tartalmat ad életének és palettájára új színeket rak fel. További műveiben a remény és az optimizmus úgy huzódik, mint dus aranyér a reménytelenség sziklájában.

A Nőt, műveiben rendszeren, mint mentőt, mint földreszállt angyalt rajzolja, ki-kibékítette őt az anyagi világgal.

Az első találkozást mintegy 145-ször éneklimeg, az alábbiakhoz hasonló, utólréhetetlen sorokban:

Mint lélek, kóvályogtam az űrben,
Te anyaggá nemesítettél.
S ha fájt anyagom, — mert élt —
Rá érzés-borogatást tettél...!

Eme Nagy Találkozás kétségtelenül mér-földkö irodalmunk ama útján, melyen, mint stb. stb.

Igy az irodalomtörténet eme találkozásáról: Mi tegyük le szemükről az „idők kódén át”-hoz címzett hamis szemüveget és nézzük közvetlen közelről eme találkozást. Tehát:)

(Egy másodrangu vendéglőben a Költő ül egyik asztal mellett és vacsorázik. Elszánt arccal rág egy falat húst. Lenéz, felnéz, sóhajt, törli a homlokát és rág. Néha nyelni próbál, de több sikertelen kísérlet után, csak rág, rág. Végre egy negyedórás rágás után, kissé félénken koccog.)

Költő: Feri. Feri!!! Halló főúr!! (Egész halkán) Szép kis banda. (ordít) Feri!!!

Főúr: Azonnal. (Nem mozdul.)

Költő (ujabb falatot tesz a szájába és rág. Egy félórás rágás után): Ferikém! Halló!!! Segítség!!! Segítség!!!

Főúr: Zonnal. (Nem mozdul.)

Költő (eszébe jut a régi trükk): Fizetni!

Főúr (legyint és németül mormog valamit, de azért odamegy, mert egy javíthatatlan optimista): Parancs.

Költő: Ferikém, mondja csak: nem tűnt el itt a közelben egy pneu? Én azt hiszem, hogy annak egy darabját süttették ki nekem, kétségtelenül sok ambícióval és valamivel kevesebb safttal, meg hagyományával. Nézzé, Feri: ha maga megrág ebből a sültből egy falatot, én fizetek magának...

Főúr: (legyint és németül valamivel hosszabban mormog).

Költő: Ez a darab hús, itt a tányéromban, a modern technika egy csodálatos vívmánya.

Főúr: Fajdalomfi ur, kegyed viccel. Kegyed viccel és kritizál. Ön ezt megteheti. Kegyed az egekben jár és a földi dolgokkal nem igen törődik. Pontosabban: éppen hetedik hónapja nem törődik. Ellenben: a hús az kemény! Én a kegyed helyében egészben nyelném le... (valami egész hosszú mormog németül.)

Költő: Ferikém, ön elfelejté...

Főúr: Nem felejttem kérem. Dehogy felejttem. Kaptam öntől harminc kötetet a legutolsó könyvéből. Jó. A hordár-költséget nem is számítom, csak azt említem meg, hogy a sógorommal — akinek névnapjára egy kötetet ajándékoztam — összeverekedtem. A sógorom sértésnek vette...! Pedig azt a könyvet adtam neki, melyben kegyed a „nagy emberbarát”-nak” nevez engem, zöld tintával írva. Aztán a könyvet, — emlékszik a famézésiára, — elégettem. Ne mosolyogjon oly keserűen, kérem. Nekem az a félórás fűlés tizenkétezer lejembe áll. Nekem. És önnek? Önnek kemény a hús! (Nagyon-nagyon hosszsan mormog németül valamit.)

Költő: Ferencém. Én nem akarom befolyásolni az ön konyhá- és irodalom körüli elveit. Én az egyéniség fanatikus imádója vagyok. De nézzé, Ferenc: bennem is felzokoghat a lélek. Nem mondom: az idő repül...! Hét hónap, az relatíve lehet egy pillanat, de, ha az ember ilyen autókalkatrézeken él, mint én, akkor nem csoda, ha a kulturemberi elfojtja a bennünk levő örök bestia ütvöltése, mely már nem bírja tovább, hogy a gyomrát pneumatik-lerakatkak használják hónapokon át... Én mikor jövök, csodálatosképpen már csak rostélyos van az ételapon. Egyszer, egy hagyományos rostélyosba bevágtam a nevemet. Másnap kihozták, mint Eszterházy-rostélyost. Harmadnap, mint kolozsvári-rostélyost. Negyednap, mint alföldi-rostélyost. Akkor titokban

bepakoltam és (felemelve lábát, megkopogtatja a cipőtalpát) nézze meg, hogy tart! Pedig ebben házaltam a verskötetemmel. Tudja, ez mit jelent?

Főúr (összinte meggyőződéssel): Tudom. Költő: Nna! Mondja: hallott tőlem panaszt?

Főúr: Hát aztat már meg kell adni, hogy csodára teccik birni! Egy rendes ember már hol volna! A temetőben.

Költő (kissé sértődötten): Jegyezze meg, fiam, hogy és halhatatlan vagyok. (Ezalatt a vendéglő megtelik és a főurat elhívják valahová. S mikor egy molett és ezzel arányos életkorú nő érkezik a helyiségbe, már csak a költő asztalánál van hely. A nő, — akin látszik, hogy járattan ilyen helyeken, — egy darabig haboz, végül is a költő asztalához megy.)

Nő: Szabad?

Költő (ezt gondolja: Na, most legalább itt van egy skatulya, amibe becsomagolhatom ezt a gránit-darabot a tányéromból, hogy az a bubánatos, keserves stb. stb., mert a költő e pillanatban még utálja a női nemet. Mosolyt erőltet azonban arcára): Méltóztassék.

Nő (hosszan vizsgálja az étlapot, végül is zavartan a költőhöz fordul): Látom, ön már vacsorázott: mit teccik ajánlani?

Költő (spontán): Hogy menjem. Menjen! Azonnal menjen! Ha enni akar, akkor menjen. Ezt én mondom magának, Fajdalomfi!

Nő (extázissal a hangjában): Fajdalomfi! Kegyed Fajdalomfi? Ó, pillanat! Ah:

„Lebegek a végtelenség hullámain
És szerénadot adnak a csillagok...”

Költő: Kegyed ismeri a dolgaimat? Kegyed idéz tőlem?

Nő: Ah, egyetlen vigaszom a maga halhatatlan művészete! Néha belopom magam költészete csodálatos kertjébe és:

„A szavak lepkéjára
Tavaszt varázsol körém
Én csak mosolygok, mint gyerek,
Tiz, bíz tizenötcentis — körém...”

Sport

A csikszeredai jéghekkci csapat két napos budapesti szereplése

Budapest, február 29.
A csikszeredai jéghekkci csapat, mint előre jeleztük, két napon át vendégszerepelt a magyar fővárosban. Mindkét nap a nagyhirű BKE csapat volt a csikiak ellenfele és természetesen, hogy a nagyobb technikai tudással rendelkező budapesti együttes mindkét nap gólokkal volt jobb a vendégeknél.

Mindamellé a magyar sportsajtó elismeréssel ír a csiki csapatról, amelynek lelkes játékát példaként tünteti fel. A két nap eredménye:

Szombaton:
BKE—Csikszeredai SC 6:0 (2:0, 3:0, 1:0).
Vasárnap:
BKE—Csikszeredai SC 8:1 (5:0, 0:1, 3:0).

Megkezdődött a magyar ligabajnokság

Budapest, február 29.
Tegnap délután programszerűen megkezdődtek a bajnoki küzdelmek. Az első összecsapások az eredmények tényleges kialakulása tekintetében nem hoztak meglepetést, mert minden vonalon a vezető csapatok győztek, azonban a félidő eredmények komor árnyékokat vetettek előre a küzdelmek későbbi határnapjaira. Váratlan körülmények között ugyanis az történt, hogy a bajnoki lista második helyén álló Újpest 1:0 arányban vesztesre állott félidőben, az utolsó helyen tanyázó Vasas csapatával szemben. — A Hungária az utolsó negyedórásig biztos vesztesként játszott a Bocskaik ellen és csak a szerencse segítette győzelemhez.

Részletes telefoni tudósításunk az alábbiakban számol be a tegnapi mérkőzésekről:

Ferencváros—Nemzeti 5:1 (3:0).
A Ferencváros csapatáról tudvalevő, hogy az ősi bajnoki fordulóban valamennyi mérkőzését megnyerte. Ugyanígy kedvező kilátások között startolt tegnap is. Kezdet után a Ferencváros azonnal támadásba lendül és már a 3-ik percben Toldi belövi a vezető gólt.

A Nemzeti több gyors akcióval veszélyeztet a Ferencváros kapuját, mely támadások azonban megtörnek a védelmen. A 20-ik percben Turay szabadrugásból megszerez a második gólt. A 44-ik percben Szedlacsek fejessel góllal fejezi be a félidőt.

A második félidő 35-ik percében Szedlacsek 4:0-ra szaporít, majd a 43-ik percben Toldi 11-esből újabb gólt szerez. Az utolsó percben Takács I. gáncsolja Bihámit és a megítélt 11-esből Flóra megszerez a Nemzeti vigaszgólját. Hungária—Bocskaik 5:3 (0:2).

A Bocskaik már biztos győztesnek látszott, de az utolsó tíz percben a saját maga által diktált hatalmas tempó következtében össze-roppant és a Hungária ezen rövid idő alatt szerzett három góljával megkaparintotta a győzelmet.

A 7-ik percben Vincze rugja a vezető gólt, amelyet a 19-ik percben Mátéffy megdupláz. 2:0.

A második félidő első perceiben a Hungária van frontban, azonban fölénye csak rövid ideig tartott. Az 5-ik percben Hires 1:2-re javít. A 16-ik percben Teleki már a debreceni csapat harmadik gólját lövi. A 25-ik percben Titkos szépít 2:3-ra. A 35-ik percben van a sorsdöntő fordulat. Cseh II. egyenlít. A 40-ik percben Skvarek vezetéshez juttatja a Hungáriát. 4:3. Az utolsó percben Hires bevágja az ötödik gólt.

Újpest—Vasas 4:1 (0:1).

Változatos játék. Több eredménytelen Újpest támadás tarkítja az első félidőt. A 43-ik percben Possák kihasználja az Újpest védelmének bizonytalanságát és megszerez a vezető csapatának. — A második félidőben az

MIERT IS FÉLNI A TOLTÓL ES ENNER
AZ ARCBÖRRE HARAMLO HATRANYAITOL?

Reggel és este a még mosdástól nedves arcbrre egy kis SIMON-CRÉMET rakenni, megvéd teljesen szél és vihar ellen.

Használati utasítást pontosan betartani!

CRÉME SIMON

PARIS

Költő: Ó Beatrice, te dus hajadon, talán megvetted könyvem?

Nő (nem tudja, hogy mit értsen a „dus hajadon” alatt és csak zavartan mosolyog): Mit néz? Mit néz... izé...

Költő Aladár vagyok és... hálás: menjen. Menjen! En mondom magának: menjen innen! Magából is autógummi-depó lesz... Menjen... ha van hova...!

Nő: Pardon: igazán véletlen, hogy itt vagyok. Színházba készültem. Két szoba konyhám van. Öröklakás. Az ablakban muskátli virít, tengelic ropogtatja a kendermagot és a kályha mellett hintaszék ring...

Költő (bánnatos mosollyal maga elé): Kályha... hintaszék... muskátli... öröklakás!

Nő: És tegnapelőtt levágattam egy dísznót. És egyedül vagyok és ott hever a sonka és az oldalas és hervadoznak a kolbászok... Egyedül vagyok... A hintaszék öle meddőn vár... és minden örömem a maga könyve, Aladár!

Költő: És néha a könyvem ott hever a son-

ka mellett... közvetlen közelben... Az én költőszetem a maga sonkája mellett...!

Nő: Bocsnát: azt már nem.

Költő: Tessék csak egész nyugodtan hagyni... Ah: sonka tojással... és muskátli és filat...

Nő: Aladár... én... én... nem lakom messze! A kályha még szórja rubintját a szőnyegre. A tengelic már alszik, a muskátli letakarhatjuk és... és sonkát tojással megkésztetni egy pillanat.

Költő (a nő kezére borul): Angyal!

Főúr (most érkezik az asztalhoz. A hölgy:

höz): Vacsorázni méltóztatik?

Költő (gőgösen, hidegen, az egekből): Párton, nem engedhetem, hogy a menyasszonyom ilyen vacak helyen étkezzen. Adieu! Holnapra állítsa össze a számlámat. Mehetünk, szívem.

Főúr: (sokáig bután bámul a távozó pái után, aztán hosszsan, rémséges hosszsan mormog németül valamit.)

Újpest hevesen támad. Állandó fölénybe kerül, míg a Vasas csak szórványosan jut szóhoz.

A 25-ik percben Avar egyenlít, a 32-ik percben P. Szabó, a 36-ikban Avar és a 38-ik percben Jakube halmozzák a gólokat. Továbbra is támadásban marad az Újpest, de újabb eredmény nélkül.

Kispest—Attila 1:1 (0:0).

KAPOSVAR:

III. kerület—Somogy 2:0 (1:0).

A mérkőzés elején a Somogy többet támad, de később visszaesik. A 27-ik percben Lengyel, majd a második félidő 15-ik percében Dömötör a góllövők.

Budapesti második liga:

ETC FC—Pécsbaranya 4:4 (3:3).

Iskolák Egyesületek

— A MAGYAR PART BRASSÓI TAGOZATÁNAK intéző bizottsága március hó 1-én, kedden este 8 órakor rendes ülést tart a római katolikus finiskola volt rajztermében. Az elnökség ezután is felkéri a tagokat, hogy szíveskedjenek pontosan és teljes számban megjelenni ezen a gyűlésen.

— A BRASSÓI SZÉKELY TARSASAG pék, szabó, asztalos, kovács, kerekas, cipész, csizmadia, mészáros iparra keres tanulókat. Érdeklődők forduljanak József Domokos főtitkárhoz, Brassó, Kálvin János-utca 3. Válaszbélyeg.

— A BOLONYAI MAGYAR SZOMSZÉDSÁG március hó 3-án, csütörtökön este 6 órakor a Szebeni-féle vendéglő külön termében, (Vasut-utca 62.) rendes évi közgyűlést és utána kedélyes estélyt tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. Pénztári jelentés. 3. Számvizsgálók és ellenőrök jelentése. 4. Felmentvény iránti határozat. 5. Esetleges indítványok.

— TŰZOLTÓKÖZGYŰLÉS. A brassói önkéntes tűzoltóság 1952. március hó 12-én, szombaton este 8 órai kezdettel tartja évi rendes tisztújító közgyűlését a brassói tűzoltólaktanya üléstermében. A főparancsnokság a közgyűlésre az összes rendes és pártoló tagokat tisztelettel meghívja.

— MŰKEDVELŐI ELŐADÁS. A nyárádszeredai zsidó ifjúság a munkanélküliek javára jól sikerült, tánccal egybekötött műkedvelői előadást rendezett.

AZ ATHENEUM-SOROZAT LEGUJABB KÖTETE:

BRÓDY LILI: A MANCI

című kitűnő regénye, egész vászonkötésben Lei 68

Ugyanabban a kiadásban és árban kaphatók. Ursula Parrott: EX FELESÉG, Móricz Zs.: FORR A BOR és Werfels: NÁPOLYI TESTVÉREK. — Kaphatók a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plebános által feltalált Antiphthisin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek — Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszerkészítője OSVATH gyógyszerértár Tárgu-Mureş

Közgazdaság

Ami jó tudni mindenkinek a konverzióról

Az adósságrendezési javaslat átmeneti rendelkezései

Mi lesz a mezőgazdasági vállalkozókkal, a ki nem fizetett birtokokkal és az évjáradékokkal?

Bukarest, február 29.

A rendkívüli horderejű konverziós törvényjavaslatnak, amelynek a mezőgazdasági adósságok leszállítása, kényszer-egyezség, vagy moratórium útján eszközölhető rendezésére vonatkozó három fejezetét előző számunkban ismertettük összefoglaló rövidséggel, — az átmeneti rendelkezések alkotják negyedik és utolsó fejezetét. Ezek az átmeneti rendelkezések szintén lényeges feltételeket tartalmaznak és ezért az alábbiakban róluk is áttekintést igyekszünk adni.

A HITELINTÉZETEK BIZTOSÍTÁSA A KONVERZIÓ HATÁSAIVAL SZEMBEN

A 38. szakasz feljogosítja a konverzió által érintett pénzügyi intézeteket, hogy váltótárcájuk értéksülkenésének a törlesztése céljából felhasználják minden tartalékállományukat.

Azok a hitelintézetek, amelyeknek befizetett tőkéje meghaladja az ötmillió lej, kérhetik a Törlesztési Pénztartótól, hogy megmaradt követeléseik erejéig számlájukra jelzálog-kötvényeket bocsásson ki évi 8 százalékos kamatozással.

A különböző hitelintézeteknél leszállított váltóknak az esedékessége, amelyeken bármily minőségben konverzió alá eső mezőgazdák szerepelnek és amelyeknek a lejáratuk 1931. december 18-ikára, vagy azutánra esik, 9 hónappal meghosszabbítható. Ezek a konverzió utáni bírói végzés jogerőre emelkedéséig a Nemzeti Bank, vagy ama pénzügyi intézet váltótárcájában maradnak, amelyeknél leszállításra kerültek, s csakis forgalmi érték gyanánt fognak szolgálni. Ha az adósok e 9 hónap alatt sem jutottak végleges bírói végzéshez, kötelesek az illető pénzügyi intézet kívánságára új váltót adni. Ezek a váltók bélyegmentesek lesznek.

A CSÖDMORATÓRIUM

A 42. szakasz értelmében a törvény közzétételétől számított 3 év alatt nem mondható ki csőd a szövetkezeti bankok, valamint az olyan, 10 milliónál nem magasabb tőkéjű pénzügyi intézetek ellen, amelyeknek a követeléseik legalább 25 százalékban rendezés alá kerültek. Ez a rendelkezés vonatkozik azokra a gabona- és mezőgazdasági gépkereskedelmi cégekre is, amelyeknek az aktívái legalább felükre csökkennek követeléseik leszállítása folytán.

A szövetkezetek központi bankja jogot nyer arra, hogy 1 milliárd 200 millió erejű kötvényeket bocsásson ki.

A 46. szakasz szerint ha a konverzió alá eső adós elfogadja egy hitellevélnek, akkor ez is részeseül a konverzióban, csökkentésben, vagy kényszer-egyezségben, a másodkézi adósok pedig felszabadulnak. A hitellevél (váltó) birtokosa köteles bejelenteni ebbeli követeléseit is, mégpedig az összes elfogadott és másodkézi adósok felsorolásával. Az adós-társak egyforma mértékben felelősek a tartozásért, amíg ennek ellenkezőjét nem bizonyítják.

Ha egy mezőgazdasági jellegű kölcsön jelzálog-biztosítéka gyanánt egy városi ingatlan szerepel, a hitelező konverzió alá esik, azaz nem vezethet végrehajtást ez ingatlanra, csak ha a törvény rendelkezései alapján követelése nem nyerhetnek kiegészítést. Ha azonban időközben a többi hitelezők elárverezik a szóbanforgó városi ingatlant, akkor a mezőgazdasági hitelezőt megillető részt letétbe kell helyezniük a Casa de Depuneri-nél.

Igen jelentős ezután a 49. szakasz, amely szerint abban az esetben, ha valaki az utóbbi 5 év alatt vette földjét, s annak árából legalább 70 százalékot még nem fizetett meg az eladónak, aki fenntartotta magának visszavásárlási előjogát, az eladó közjegyző, vagy bíróság útján felajánlhatja a vevőnek a kapott összeg visszafizetését s ha 3 hónap alatt letétbe helyezi ezt a summát, akkor az adósságteli szerződés minden további nélkül jogszertint felbonlik. A birtok visszamegy az eladó tulajdonába, aki természetesen köteles a volt vevőnek megtéríteni az általa

esetleg eszközölt befektetéseket.

Ha az eladó már átruházta követelését, vagy az eladási árból kevesebb jár neki 70 százaléknál, akkor a vevő feltétlenül részesül a jelen törvény előnyeiben.

A gyámok és gondnokok kérhetik a törvény alkalmazását azok nevében, a kiknek a vagyonát kezelik.

AZ ÉVJÁRADÉKOK SORSA

Nem kevésbé fontos tudnivaló a tör-

Leszállítják a régi adótarozásokat, birságokat és hagyatéki illetékeket

Fantasztikus összegekre rugnak a behajtásatlanná vált állami követelések

Bukarest, február 29.

A pénzügyminiszterium nemrégiben elhatározta, hogy felülvizsgálja azokat az állami követeléseket, amelyek kivetett, de be nem hajtott adókból, birságokból, valamint be nem hajtott hagyatéki (örökösödési) illetékekből származnak. Egy bizottság hosszabb időn át dolgozott ennek a kimutatásnak az összeállításán és a be nem hajtott állami követelések revízióján. A bizottság megállapította, hogy

fantasztikus összegekre rugnak az adóhátralékokból, birságokból és hagyatéki illetékekből származó állami követelések és, hogy ezeknek a követeléseknek a behajtása lehetetlen, mert időközben a fedezetül szolgáló értékek devalválódtak, a jövedelmek csökkentek, úgy, hogy a követeléseknek legfeljebb egy kis részét lehetne behajthatóvá tenni. Különösen áll ez azokra a

vényjavaslat átmeneti intézkedéseiből az sem, amely szerint nem esnek a konverziós törvény rendelkezései alá a tartásdíjból, osztozástól, valamint pénzbeli és természetbeni szolgáltatásból eredő követelések, valamint az állammal, megyékkel és községekkel szemben fennálló tartozások.

Az 1925 előtti megállapított és a mezőgazdasági vagyona betáblázott tartásdíjak (évjáradékok és hasonlók), amelyek már nincsenek arányban a birtok jelenlegi jövedelmeivel és veszélyeztetik a kényszer-egyezség útján való szanálást, bírósági uton revízió alá vehetők, de az ujonnan megállapított évjáradékok nem esnek a törvény rendelkezései alá.

Végül kimondja a javaslat, hogy gyakorlati életbeültetésének a módjait külön végrehajtási utasítás fogja részletezni, ami pedig a meghosszabbított lejáratú váltók likvidálását és a Banca Nationala mezőgazdasági váltótárcájának államilag való garantálását illeti, ez külön finanszírozási törvény tárgyát fogja képezni.

követelésekre, amelyek még a stabilizáció előtti évekből származnak.

A miniszterium a jelentés alapján elhatározta, hogy törvényjavaslatot készít a fenti állami követelések revíziójára. A javaslat már el is készült, s lényege az, hogy

a pénzügyminiszterium felhatalmazást kap arra, hogy úgy a régi adótarozásokat, különböző kirótt birságok, valamint hagyatéki illetékek leszállítását keresztül vigye s azokat a behajthatóság nivójára csökkentse.

A javaslatot Argetoianu miniszter már be is nyújtotta a legfőbb törvényvéleményező tanácsához.

A javaslat nem vonatkozik a szeszbirságokra, illetőleg ezt a sok millióra rugó, de többnyire szintén behajthatatlan birságot kizárja a leszállítás lehetőségéből.

A konverzió és a bankok

Rendületlenül biznak a román bankok a moratóriumumban

Senki sem tudja, hogy meddig tarthat el a konverzió parlamenti vitája. A szász pénzügyi intézetek kettős akciója a válság megszüntetésére

Bukarest, február 29.

A belföldi pénzügyi piacot újra intenzíven foglalkoztatja a konverzió és minden más probléma eltörlül e nagyhorderejű kérdés mellett, amely mélyen belevág a bankok hűsába. A konverziós javaslat parlamenti vitája már javában folyik, de a bankok még mindig nem adták fel a reményt, hogy az utolsó pillanatban mégis történik valami és a konverziót kitolják egy, vagy két évre szóló moratóriummal.

Egyelőre azonban csak annyi bizonyos, hogy senki sem tudja még, meddig tarthat el a javaslat parlamenti vitája és egy ilyen meglepetést nem tartunk kizártnak. Néhány nappal ezelőtt, amint megírtuk, a Román Bankok Szövetsége, mely az ország nagyobb pénzügyi intézeteinek bevonásával értekezletet tartott a konverzió kérdésében, formális ajánlatot tett a kormánynak, hogy

a viszonyok jobbrafordultának reményében halassza el a végleges konverziót egy, vagy két évre szóló moratóriummal.

A kormány azonban nem vette figyelembe a nagybankok ajánlatát és beterjesztette a javaslatot.

Két nap óta az erdélyi román pénzügyi intézetek is tanácskozásokat folytatnak Bukarestben a konverzió kérdésében. A

„Solidaritatea” hívta össze ezt az értekezletet, amely azonban mindössze azt eredményezte, hogy az erdélyi román bankok magukévá tették előbbi kartársaik álláspontját, hogy a konverziót hosszabb moratóriummal kell elhalasztani arra az időre, amikor úgy az állam, mint a bankok jobb helyzetben lesznek s így kevesebb áldozattal lehet majd a konverziót nyélbeütni.

A szász bankok kétirányú akciója

Érdekes, hogy mialatt a román bankok az utolsó pillanatig nem adják fel a moratórium reményét, addig

a szász pénzügyi intézetek már megkezték a szervezkedést a konverzió által várható nehézségek kiküszöbölésére. Fritz Konner, a Reviziionsbank vezetőtagja a szász bankok akciójáról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Egyszerre két akciót kezdeményeztek az erdélyi szász pénzügyi intézetek. Az egyik arra irányul, hogy a nagyobb betétesekkel megállapodás létesíthessék a betéteknek két évre való lekötésére, hogy a bankok megkezdhesék aktivitásukat, amely éppen azáltal bennül meg, hogy a betéteket teaurálni voltak kény-

Követeljen kimondottan eredeti Olla-t mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

telenek, mert mindig készen kellett állniok arra, hogy a betétesek a betétek visszafizetését követelik. Az ebből előállott bizonytalanság nem csak a hitelleltet bénította meg, de súlyos veszteségeket okozott a pénzügyi intézeteknek is.

— Ennél is fontosabb azonban az a másik akció, amely odairányul, hogy a bankok adaptálják a legnagyobb adósságot, a mezőgazdák helyzetét.

Nem lehet tagadni azt a tényt, hogy a szász bankoknak is jelentős veszteségeik voltak a mezőgazdasági adósok helyzetének rosszabbodása következtében. Ezeket a veszteségeket ki kell küszöbölni, mert különben nem hogy javulna, egyre rosszabb lesz a bankok helyzete.

A szász bankok elhatározták tehát, hogy ezeket a veszteségeket megszüntetik.

Egyesek leszállítják a részvénytőkéket, illetőleg devalválják a részvényeket, mások a nagyhitelezőkkel próbálnak egyezséget kötni, szóval mindegyik létrehoz valahogy egy alapot a veszteségek leírására, ami aztán lehetővé teszi számukra, hogy a nyomasztó terhektől felszabadulva kapcsolódjanak újra bele a gazdasági életbe, még pedig a mai viszonyoknak megfelelően.

Fritz Konner ezután megemlítette még, hogy a Nemzeti Bank a legnagyobb jóindulattal figyeli a szász pénzügyi intézetek erőfeszítéseit, amely kétségtelenül egy egészségesebb bankcéhhez kell, hogy vezessen.

Nem csak a buza, de a petroleum-prémiumot sem fizeti az állam

Bukarest, február 29.

A kormány ebben az évben nemcsak a buza és liszt kiviteli prémiumát szüntette meg, de a petroleumot is. Az állam, természetesen, miután ezt a két prémiumrendszert megszüntette, beszüntette az elmaradt prémiumok további fizetését is.

Két nappal ezelőtt a bányászati és regáti gabonaexportőrök intervenáltak a kormánynál a közel negyedmilliárdot kitevő prémiumhátralék kifizetéséért érdeklében, de eredménytelenül, mert az államnak nincsen pénze s így nem tud fizetni.

Most a petroleumvállalatok küldöttsége járt el a petroleumprémiumhátralékok kifizetésé ügyében, de szintén eredménytelenül. A petroleumosok ennek következtében elhatározták, hogy memorandumot terjesztenek a kormánynak, amelyben kérni fogják, hogy kompenzálhassák prémiumköveteléseiket oly módon, hogy a nagypetroleumvállalatok a finomításoknál fizetendő taxákat, a kistermelők pedig az adóknál érvényesíthessék prémiumköveteléseiket.

A memorandum egy-két napon belül elkészül.

Kis közgazdasági Hírek

Az osztrák Nemzeti Bank összeállította 1931 évi mérlegét és előreláthatólag hat százalékot fog fizetni a részvényeseknek.

A bankbukások az Egyesült Államokban tovább folytatódnak. Ez évben január 1-től február 20-ig, tehát egy és háromnegyed hónap leforgása alatt újabb 438 bank szüntette be a kifizetéseket. Januárban 351 volt a bankfizetési képtelenségek száma.

Az Imperial Bank of India, az indiai jegybank a bankamatlatát 7 százalékról 6 százalékra szálította le.

A szeszmonopólium törvényjavaslatát e hét folyamán feltétlenül beterjesztik a parlamenthez.

A belföldi nagy petroleumvállalatok fuziója most már küszöbönlelvőnek tekinthető, minthogy a közel fél év óta húzódo tárgyalások végül is egyezséggel zárultak. A fuzió ügyét a legközelebbi gazdasági tanács fogja utolsó fórumként letárgyalni, mert a fuzióban az állam is érdekelt-ségben lesz.

Az amerikai pneumatik-gyárak 10 százalékkal leszállították a szakmai cikkek árát.

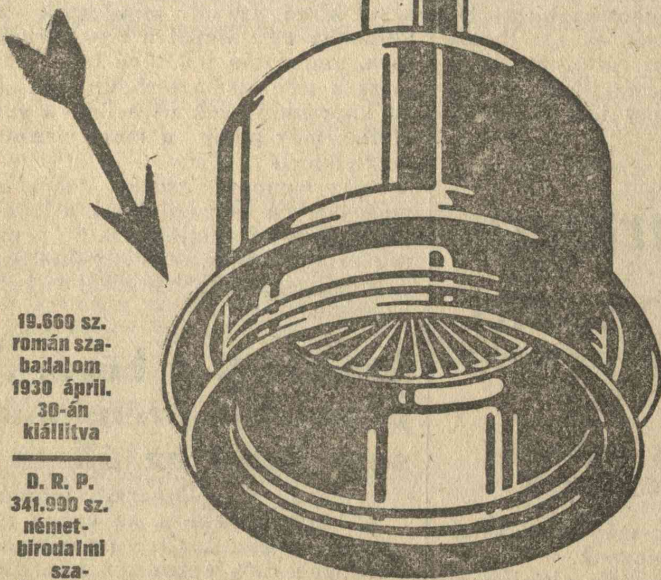
A Federal Reserve Bank, az amerikai jegybankok központja 3 és fél százalékról 3 százalékra szálította le a hivatalos bankkamatot.

Még 4 napig!

Az új mosómódszert

ismertető előadásokat 1932. március 4-ig, péntekig, közkíváncsún újból meghosszabbítottuk, az előadások naponként pontosan 4 órakor délután kezdődnek a GEWERBEVEREIN nagytermében.

Igy néz ki

A legdrágább mosógép sem tudja az eredeti szabadalmazott mosókompresszor csodás teljesítményét teljesíteni.

A Waschteufel (mosóördög) minden szennyet kiszív a fehérneműből.

Öt percen belül 50 kg és még több mosatlan is főzés, dörzsölés és kefézés nélkül hófehérre mosható és öblíthető ki vele.

az eredeti szabadalmazott mosókompresszor

„WASCHTEUFEL“ (mosóördög)
törvényesen védett elnevezéssel.

Ellentárolóképessége és 5 évi garanciával összekötött magas teljesítőképességei, toronymagasságban felülemelkednek az összes ugynevezett „Patent-kompresszorokon“

Az előadások látogatóit kérjük, hogy minél szennyesebb fehérneműt hozzanak, amelyet az előadás alatt 5 percnyi mosás után, hófehéren adunk vissza!

Az összes megrendelt készülékek délután a GEWERBEVEREINBAN átvehetők!

Cseplőgéptulajdonosok!

Cserébe veszek bármilyen már káru cseplőgépet, herefelfőt, trakort, motort, raktáron levő nyitott és csukott luxus vagy teherautóval

Rosenbaum Pál, Reghin. Telefon 58

Sperber Dávid brassói orth. fő-rabbi felügyelete mellett gyártott és tanúsítványával ellátott

pessach-csokoládét
hoz forgalomba

„HESS“

Első Erdélyi Csokorka- és Csokoládégyár R.-t. Braşov, S'r. Cuza Vodă 3.

Esős napok, nedves ruha, nedves cipő, megannyi veszély. Meghűlés, vértelenség, rhuma, ischias. Mindenünk fáj, mellünk elszorul, tudunkunk. Enyhítsük hamar ezt a rossz érzést. Kenjünk mellünk Sloan's Liniment! Melegít, mint a napsugár, oldja a congestiót, megszünteti a fájdalmat. Egy üveg ára 75 Lei. — SLOAN'S LINIMENT megöli a fájdalmat.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Házak és telkek

valamint minden egyéb ingatlan gyors adás-vevését előnyösen lebonyolítja a Kapu-utca 52 u szám alatt ujonnan megnyitott brassói közvetítési iroda

V. W. Dressnandt & Co. Brassó, Kapu-u 52 u szám.

Makot keresek nagyobb tételekben megvételre és szép fajalmát. Gál Albert, Brassó.

Eladó tíz Khaki Cambel gácsi, darabonként 150, tenyésztojások 15, május husztól 8 lej. Ruston Proctor 4 HP locomobil 7000, fenyő és tölgy rönkök, lábán. Hadnagy Vincze birtokosnál, Kovászna. 16968

Írógépet használtat elsőrangú állapotban készpénzért keresek megvételre, gyártmányát árat közöljék Fischer Sándor, Mercurea-Ciuc. 17057.

FARKASKUTYAK fajtiszta, 6 hetűsek olcsón eladók, Brassó, Hosszu-utca 155. 17056

RUHATISZTÍTÓ berendezést és kalapácsos ványolókat megvételre keresek. Olajgyár, Albaiulia. 17063.

HASZNALT AJTÓK, ablakok olcsón eladók, Brassó, Új-utca 8. 16622.

Allást nyer

Nincs munkanélküliség, ha elvállalja a közszükségleti automata órák elhelyezését. Blau, Bucureşti. Găbroveni 12.

Konyha- és virágkertetben teljesen jártas, nőtlen, román állampolgár kertészt keres s az eddigi működés, valamint személyi adatok és fizetési igény megjelölése mellett ajánlatokat kér Uradalmi Felügyelőség, Savarsin, Jud. Arad. 16992

ÜGYNÖK(NÖK) MAGÁNEVEVŐKNEL bevezetett külföldi nőruhakonfekció gyártól magas provízió ellenében keresetnek. Ajánlatok „Rentabel” jellegre Rudolf Mosse Arad. 17030.

Agilis képviselőt Brassó és környékére, legelősebb és legjobb ruhamosógép terjesztésére keresünk. Állandó szép jövedelem. Ajánlatok „IRIS MOSÓGÉP” jellegre Rudolf Mosse hirdetőjébe Timisoara.

Ügyes cselédleány önálló háztartás vezetésére kerestetik Brassó, Kut-utca 27-33. 1739.

Lakás

Szép napos utcai butorozott szoba, fürdőszoba használat, kívánságra teljes ellátással kiadó. Brassó, Calea Victoriei 51. (Kut-utca 33 b.) Megtekinthető: délelőtt 11—1, délután 3—6-ig. 17058.

NAGY ÜZLETHELYISÉG LAKASSAL ÉS tágas raktárnak való PINCEVEL, volt régi és jól bevezetett ruházati és cipőüzlet, BUKAREST, Calea Grivitei 145 sz. alatt, a GARA DE NORD FELE VETŐ UTVONALON, a főváros legjobb és legnagyobb kereskedelmi forgalommal rendelkező negyedében, ahol az összes üzletek mindig jól mentek, a Toma Bratulescu-féle párfom- és gyógyvára kereskedés mellett, szemben a Bratu szállodával, ez év Szentgyörgy napjától KIADÓ. Értekezni a tulajdonosnál. 17032.

Vegyés

Kicserelem autómotort egy jó márkájú motorkerékpárral. Ajánlatokat „Motoros” jellegre a brassói kiadóba kérek.

Intelligens fiatal elvált asszony keresi 45—50 év körüli, abszolút uriember ismerettségét, házasság céljából. Levelek „Meleg”-szívi jellegre a brassói kiadóba. 17051.

Allást keres

ERDŐMERNÖK, aki tanulmányait külföldön végezte állást keres. Cim Medny András, Arad, Grigorie Alexandrescu 4. 17060.

Középkorú intelligens özv. asszony keres házvezetőnői állást magányos urhoz — vidékre is elmegy. Bukarest, Episcopu Radu 41. 17064.

Társas utazás Budapestre részletfizetésre!

Felvilágosítás és jelentkezés 1932 április 18-ig

Europa utazási iroda Brassó (Korona-szálló)

Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége Brassó és minden Európa menetjegyi irodában, továbbá Mediator Tg.-Săcuesc. — Utlevél nem szükséges. Indulás május 5-én. Részvételdíj 3 részletben fizetendő márc 1 től kezdődőleg Bpest-Bécs autókarr kirándulás

Bécsi Mintavásár

1932. március 15—19-ig (a Rotunde-ban március 20-ig.)

KÜLÖN RENDEZÉSEK:

Butorvásár (reklámkiállítás) egyszerű gázkészülékek külön kiállítása, „villamosság a háztartásban” (szórmedivatszalon) bécsi kötöttdivat.

NEMZETKÖZI AUTÓ- ÉS MOTORKERÉKPÁR-KIÁLLÍTÁS

Építkezési és utépítési kiállítás, élelmiszerek és élvezeti cikkek kiállítása (Burgenlandi külön kiállítás) „Műszaki újdonságok és találmányok.”

Mezőgazdasági és erdőgazdasági mintakiállítás

Utlevélvizum nélkül! A mintavásári igazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. Csehszlovák átutazási vizum nélkül. A magyar átutazási vizumot a vásárigazolvány felmutatása ellenében a határon adják. Jelentékeny menetdíjkedvezmények a román, jugoszláv, csehszlovák, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, a Fekete tengeren, valamint a légi közlekedésnél.

Mindenfajta felvilágosítást ad és vásárigazolványokat (a 150.— lej) állít ki a

Wiener Messe A. G., Wien VII.

valamint a lipcei tavaszi mintavásár idejére — a lipcei irodánál az osztrák Messehaus-nál, végül pedig az alábbi tiszteletbeli képviselőknél:

BRASSÓBAN: Gebauer Alfréd, Buzasor 10.

„Europa”, H. Aronsohn & Co. Főter 1.

Campagnie Internationale des Wagons Lits, Kapu-u., Koronaszálló.

Uj cipőüzlet!

Delta cipőáruház

Brassó, Kolosor-u. 23. (volt Derby)

Legmodernebb cipők! Szolid tartós kivitel!

Szenzációsan olcsó árak!

I-a férfi box cipő már Lei 360-tól, I-a női box cipő már Lei 280-tól. Gyermekcipőkben nagy választék.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Braşov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: szerk. és kiadónival: 1—77 és 82. Bucureşti—Bukarest 1, Boulevard Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETESÍ ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lei. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lei — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creangă 2. Telefon 17. (Baioh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barnu 10. (Oszián Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubalsilor 7 (volt Timár-utca) (Neumann, Ignác). Torda-Aranyos, Marostorda- és Kisküküllőmegyékre kerületi megbízott (Bernát Ernő Tg.-Mureş, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piaţa Rezele Ferdinand 53. Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Szatmár: Csokonai-utca 10 (Várad József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Helperin Ernő). — Arad, Temes- és Krassószörényvármegyékre (Némethy Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31 Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Dénes József).

Özöndönti szervezők nézfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.